

2017. december

due tannózo

válogatás a legjobb diáklapokból

 a facebookon is!

XIX. évfolyam 10. szám

**IRÁNY
IZRAEL!**

**A LEGJOBB
MAGYAR FILMEK
2017-BŐL**

**AZ ÖNKÉNTESÉG
SZÍVBŐL JÖVŐ
AJÁNDÉK**

**INFORMATIKÁT?
LANYOKNAK?**

**MI AZ, HOGY
CYBERBULLYING?**

HARTAI PETRA

Az Oltári csajok sztárja 11 évesen megírta az álmait

LEGFŐBB ÉRTÉKÜNK A HALLGATÓ

GÁSPÁR ZSÓFIA
IPARI TERMÉK- ÉS FORMATERVEZŐ MÉRNÖKI SZAKOS HALLGATÓ

Nemzetközi szakkiállításon mutatták be a fiatal formatervező díjnyertes szénszálás ruháit, melyeket egy elektromos töltéseket elvezető, speciális formaruhákat gyártó cég felhívására készített. A pályázatban a speciális védőöltözet ipari méretű gyártásra is alkalmas, költséghatékony formai megújítása volt a feladat. Pályamunkáját az Óbudai Egyetemen készítette el oktatói szakmai támogatásával és iránymutatásaival, kollektíója nemzetközi piacra került nevének feltüntetésével.

„Ha érettségi előtt állnék, én egy olyan felsőoktatási intézményt szeretnék választani, ahol nemcsak azt szeretném megtanulni, hogyan működik a világunk, hanem azt is, hogyan tudom működtetni saját megoldásaimmal.”

Az egyetem OUBOT nevű csapatának tagjaként dobogós helyezést ért el a Sparus II. nevű tengeralattjáróval az ERL Emergency Robots nemzetközi versenyen. Katasztrófavédelmi szimuláció környezetben kellett bizonyítani, hogy a robotok hogyan tudnak operátortól függetlenül, autonóm módon együttműködni további robotokkal, és a küldött-fogadott adatokat feldolgozni.

„Az Óbudai Egyetemen számos lehetőségük van a hallgatóknak különböző ipari vagy egyetemi kutatási-fejlesztési projektekbe becsatlakozni. Ehhez modern kutatólaborok állnak rendelkezésre, melyek nemcsak gépekkel és eszközökkel jól felszereltek, hanem nemzetközi kapcsolatokkal, szakemberekkel, kutatókkal és mérnökkel karöltve van lehetőség innovációs ötletek kidolgozására, majd megvalósítására.”

DÓCZI ROLAND
MÉRNÖKINFORMATIKUS MSC HALLGATÓ

NYÍLT NAPOK AZ ÓBUDAI EGYETEMEN

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
2017 DECEMBER					ALBA REGIA MŰSZAKI KAR			BÁNKI DONÁT GÉPÉSZ ÉS BIZTONSÁGTECHNIKAI MÉRNÖKI KAR				KANDÓ KÁLMÁN VILLAMOSMÉRNÖKI KAR						REJTŐ SÁNDOR KÖNNYŰIPARI ÉS KÖRNYEZETMÉRNÖKI KAR														
2018 JANUÁR										KELETI KÁROLY GAZDASÁGI KAR	BÁNKI DONÁT GÉPÉSZ ÉS BIZTONSÁGTECHNIKAI MÉRNÖKI KAR				REJTŐ SÁNDOR KÖNNYŰIPARI ÉS KÖRNYEZETMÉRNÖKI KAR	KANDÓ KÁLMÁN VILLAMOSMÉRNÖKI KAR							NEUMANN JÁNOS INFORMATIKAI KAR									
2018 FEBRUÁR							KELETI KÁROLY GAZDASÁGI KAR	BÁNKI DONÁT GÉPÉSZ ÉS BIZTONSÁGTECHNIKAI MÉRNÖKI KAR																								

ALBA REGIA MŰSZAKI KAR

BÁNKI DONÁT GÉPÉSZ ÉS BIZTONSÁGTECHNIKAI MÉRNÖKI KAR

KELETI KÁROLY GAZDASÁGI KAR

KANDÓ KÁLMÁN VILLAMOSMÉRNÖKI KAR

REJTŐ SÁNDOR KÖNNYŰIPARI ÉS KÖRNYEZETMÉRNÖKI KAR

NEUMANN JÁNOS INFORMATIKAI KAR

TREFORT ÁGOSTON MÉRNÖKPEDAGÓGIAI KÖZPONT

SALGÓTARJÁNI KÉPZÉSI KÖZPONT ÉS KUTATÓHELY

AKÁRMIÉRT ÉS AKÁRHOGY

Kata harmadéves egyetemista. Érettségi után, mindössze 19 évesen költözött fel Szombathelyről Budapestre. Kollégiumban lakik, három szinten vidéki lánnyal él együtt. A csajok már november végén elmentek az IKEÁ-ba, hogy egy mini-karácsonyfát vegyenek a kollégiumi szobába. Vettek rá arany díszeket, szaloncukrot, hozzá egy tálat, díszszalvétát. Karácsonyi lázban égnek, talán korábban is, mint kellene. Sűrögnek-forgognak, egymásnak olcsó meglepetéssel készülnek, de a szívük mélyén azt várják, hogy otthon legyenek. Katának - aki havonta kétszer tud hazamenni, többre nincs pénze - a kisöccse hiányzik legjobban. Szinte görcsben áll a gyomra, annyira várja, hogy ajándékot bonthasson vele. Hiányzik neki az otthoni halászléillat. A szilvával töltött kacska. A társasjáték. A tévzés. A szülei tekintete, amikor hazaér.

Edit néni most múlt 80, de úgy szedi a lábát az akciós libacombért a diszkontban, hogy Usain Bolt is megirigyelné. Most kell megvenni, 20%-al olcsóbb, márpedig ez nagyon sokat számít egy kisnyugdíjasnak. Kell még tölteleknek való, krumpli, a sütibe csokoládé. Gondolatok cikáznak a fejében: "Vajon mit szólnak majd az új recepthez, amit attól a Zétől láttam a tévében?" "A

Danika örülni fog a Minecraft-játéknak, amit vettem?" "A Pista ajánlotta, az nagyon ismeri az unokáit." Edit néni lázasan készül, hiszen egy év után újra láthatja 3 unokáját. Ez most neki mindennél fontosabb.

Gábor egy vonaton ül. Most jön haza Münchenből, ahol festő-mázolóként dolgozik. Azért ment ki, hogy pénzt gyűjtson, úgy számol, öt év múlva vehet egy lakást itthon. Ezért viszont szörnyű árat kénytelen fizetni: itthonhagyta a szüleit, a testvérét, a szerelmét. Kéthavonta pár napot jöhet haza, a látogatások épp arra elegendőek, hogy újra halljon pár magyar szót. A karácsony ezalól kivétel - a munkaadója két hétre is elengedte. Nagy tervei vannak, elegáns étterembe szeretné vinni az egész családját. Reméli, büszkék lesznek rá.

Mikor decemberben a plázában vagy az utcán körbenézel, gondterhes, izgatott embereket látsz majd. Mindenki másért és máshogy készül az ünnepekre, de az eredmény a lényeg: a várakozás, az újratalálkozás, a figyelmesség, a meglepetés, az együtt töltött idő, a mosoly, a türelem, a pihenés.

Akármiért és akárhogy készülsz az ünnepekre, reméljük kellemesen telik majd, kedves DUE Tallózó olvasó!

KERESSÜK

MAGYARORSZÁG LEGINTELLIGENSEBB DIÁKJAIT!

RÉSZLETEK HAMAROSAN A
WWW.NAGYDIAKIQTESZT.HU
OLDALON!

Önkénteskedni menő

AZ ÉLMÉNY AZ ÚJ PÉNZNEM

ELMENNI, IDŐT SZÁNNI RÁ, SEGÍTENI, KAPNI. NAGYVONALAKBAN EZT JELENTI ÖNKÉNTESKEDNI, DE EGYÁLTALÁN NEM MINDEGY, HOGY MI REJTŐZIK A SZAVAK MÖGÖTT. HOVA MENNI? AKÁR KÜLFÖLDRE. MENNYI IDŐT KELL RÁSZÁNNI? AKÁR TELJES ÉVEKET. KINEK SEGÍTENI? SOKSZÍNŰ, VÁLTOZATOS KULTÚRÁKBÓL ÉRKEZŐKNEK. ÉS MIT KAPUNK CSERÉBE? ÉLMÉNYT, ÉLETRE SZÓLÓ KALANDOT, FELEMLEGETNIVALÓT, ELRAKTÁROZHATÓ ÉS MEGMOSOLYOGTATÓ EMLÉKEKET. RUSZCSÁK ANITÁVAL BESZÉLGETTÜNK MINDERRŐL.

Sokan, így többek között Anita sem világiárónak született, aki egymaga a nyakába veszi az ismeretlent, ez azonban szépen lassan kialakult nála. Eleinte szülei noszogatására önkénteskedett kisebb rendezvényeken, szülővárosában, Nyíregyházán. Az egyetemmel pedig – ahogy mondani szokták – kinyíltak a lehetőségek előtte.

„Először megláttam ezt a diákszervezetet, az AEGEE-t, aminek kapcsán sokat meséltek külföldi utazásokról, tréningekről és nagyon megtetszett. Aztán lehetőségem volt 10 napra kimenni Macedóniába” – mesélt a kezdetekről.

Anita jelenleg Franciaországban, Párizsban végez önkéntes munkát, ahova az EVS (Európai Önkéntes Szolgálat) keretein belül jutott el. Az AEGEE, nemzetközi diákszervezet antennájaként is rengeteg külföldi tapasztalathoz jutott, nem csoda, hogy ezer szállal kötődik a diákszervezetekhez és munkája részeként is sokszor népszerűsíti azokat.

„Egy diákszervezet azért jobb, mint egy rendes szervezet, mert olyan fiatalok vannak körülöttem, akik már átélték, amit te majd fogsz és megértik a problémáidat, kétségeidet, amit egyéb szervezetek nem feltétlenül látnak át” – számolt be tapasztalatról.

Felmerülhet bennünk a kérdés, hogy vajon mi motivál egy önkéntest a mindennapokban. Természetesen egy gyönyörű országban, egy izgalmas nyelvterületen dolgozhat, megismerhet új embereket, mégsem kap semmi féle honoráriumot.

„Az ifjúsági rendezvények szervezése folyamán annyi pozitív visszajelzést kaptam – többek között helyiektől, akiknek nem volt lehetősége másol külföldi diákokkal találkozni –, hogy ez folyamatos motiváló erő volt. Sokan például kedvet kaptak utazni, nyelveket tanulni és önkénteskedni is, ez pedig szintén nagy pozitívum, hiszen elértük a célunkat” – tudtuk meg Anitától.

Érdekes belegondolni abba is, hogy vajon egy önként vállalt munka mennyire lehet monoton, vajon beszélhetünk-e az esetükben napi rutinról? Anita elmondása szerint a szervezetben való munkája projektjellegű volt, tehát nagyjából kéthavonta változott attól függően, éppen mi volt a fontosabb.

„Időnk nagy részét az irodában töltöttük és esténként vagy hétvégénként voltak rendezvények vagy állásbörzék. De például egy átlagos napon én mindig dolgoztam egy nagyobb projekten – mint például az ifjúsági csereprogram – és egy kisebb, heti rendszerességű rendezvényen. A legtöbb napon pedig általános iskolákba, gimnáziumokba mentünk és játékos módszerekkel tartottunk beszélgetéseket, workshopokat” – avatott be az eléggé sokszínű munkafolyamatba.

(Palotás Zsuzsanna)

Az önkéntesség szívből jövő ajándék

AMIKOR ÖSSZE AZ ÁRUHÁZAK POLCAIN LÁTJUK A CSOKIMIKULÁSOKAT, ÉREZHETJÜK, HOGY A KARÁCSONY KEZDI ELVESZÍTENI EREDETI JELENTÉSÉT, ÉS LEGINKÁBB A PROFITTERMELÉSRŐL SZÓL. A SZERETETET, A MEGBECSÜLÉST ÉS A JÓINDULATOT AZONBAN NEM FUTÓSZALAGON GYÁRTJÁK. AZ EGYIK LEGSZEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK AZ, HA SEGÍTJÜK, TÁMOGATJUK NEHEZEBB SORSÚ EMBERTÁRSAINKAT. SZÁMOS LEHETŐSÉGÜNK ADÓDIK ÖNKÉNTES KARITATÍV SZERVEZETEKHEZ CSATLAKOZNI. MEGMUTATJUK A LEGNÉPSZERŰBB ÉS A LEGJOBB LEHETŐSÉGEKET ARRÁ, HOGY AZ ÜNNEPEK ELŐTT HOL ÖNKÉNTESKEDHESS.

A budapesti MikulásGyár az Ötvenhatosok terén és a Lurdy Házban várja az adományozókat, ahová elsősorban tartós élelmiszereket vihetsz december 1. és 22. között. A rászoruló gyermekeken segítő szervezet kezdeményezése annyira népszerű, hogy az Egyesült Államokból és Európa több országából is érkeznek önkéntesek, hogy a csomagolásban, szállításban segítsenek, és, hogy egy nagylelkű csapat részei legyenek. Ha te is szeretnél közéjük tartozni, akkor kattints a www.mikulasgyar.hu weboldalra!

A karitatív tevékenységek közé tartozik a melegétel-osztás is, melyet az Élet az Életért Közhasznú Alapítvány is végez hátrányos helyzetben lévők számára. A legnagyobb ételosztást a budapesti Blaha Lujza téren tartják, de a legtöbb vidéki városba is igyekeznek eljutni. Az alapítvány is várja a segítő kezeket. Ez a munka nagy állóképességet kíván, de megéri: helyben feltölthetsz a pozitív visszajelzések által. A www.karitativ.hu honlapon találd meg elérhetőségüket.

Előfordulhat, hogy valakinek az ünnepeket kórházban kell töltenie, és nem tud otthon karácsonyozni. A legkisebbek napjait ilyenkor többek között az önkéntes Mosolykomandó Bohócdoktorok próbálják vidámabbá varázsolni, akik vallják, hogy a nevetés a legjobb gyógyszer. 2015-ben szegedi fiatalok alapították a csapatot, azóta járják az országot. Kis műsorokat, és egyedi nevetésterápiákat tartanak a kisebbeknek, és szívesen várják önkéntesek jelentkezését az info@bohocdoktor.hu e-mail címen.

A Baptista Szeretetszolgálat hosszú évek óta szervez karácsonyi ajándékgyűjtő Cipősdoboz-akciókat, melynek célja, hogy rászoruló gyerekek ünnepét szebbé tegyék. A jó állapotban lévő, de felesleges holmikat, például ruhákat, játékokat, írószereket betehetjük egy cipősdobozba, és leadhatjuk az alapítvány gyűjtőpontjain. Fontos, hogy a cipősdobozokra írjuk rá, csomagunkat milyen korú és nemű gyermeknek szánjuk. Arra is van lehetőség, hogy jelentkezz önkéntes

ajándékdobozolóknak, vagy ajándékátvevőnek a Szeretetszolgálatnál. Ehhez az akcióhoz csatlakozott egyesületünk, a DUE Médiahálózat is. Mi is várjuk a cipősdobozokat, a hozzánk beérkező csomagokat természetesen eljuttatjuk a Baptista Szeretetszolgálat számára. Érdeklődni a due@due.hu e-mail címen, vagy a 06(1) 222-82-13-as telefonszámon tudsz, ha te is szeretnél jól tenni.

Sok idős, vagy egyedül élő ember számára nem teljes az ünnep, mert nincs kivel megosztania. Ilyenkor néhány kedves mondat, egy apró ajándék, egy ölelés nagyon sokat jelent. Fontos, hogy ez a fajta törődés kiemelt része legyen az ünnepnek. Van olyan család, ahol a tartósan, akár évek óta kórházban fekvő családtagokat az ünnepre hazahozzák, hiszen az együttlét szerepe ilyenkor felértékelődik. Ne feledjük: akkor is önkénteskedünk, ha mosolyt csalunk valaki arcára.

(Lami Krisztofer)

A karácsony

EREDETE ÉS JELKÉPEINEK TÖRTÉNETE

A NAGY JELENTŐSÉGGEL BÍRÓ TÉLI ÜNNEP MINDEN NYELVBEN MÁS ÉS MÁS NEVET KAPOTT. A MAGYAR KARÁCSONY SZÓ JELENTÉSE SZLÁV EREDETŰ, A SZLÁV KORCSUN SZÓBÓL ERED, AMELY LÉPŐT, ÁTLÉPŐT JELENT. A SZÓ JELENTÉSE UTAL AZ ÚJ ESZTENDŐBE VALÓ ÁTLÉPÉSRE.

UNIVERZOOM, Nyugat-Magyarországi Egyetem, Szombathely

Ugyanígy az angol Christmas Jézus Krisztus nevére utal. Ezzel szemben a német Weihnacht és a holland kertsmissé szent éjt jelent, tehát a szavak jelentése egyházi eredetű. A francia Noel, az olasz natale, a spanyol navidad, valamint a walesi nadoling a latin Natalis szóból erednek, melynek jelentése születés.

A TÖRTÉNET

Mindenki ismeri a karácsony vallási eredetét, hisz napjainkban a legelterjedtebb magyarázata az ünnepnek. Tekintsük át röviden, miről is szól. Körülbelül kétezer évvel ezelőtt élt Izráel egyik városában, Názáretben, Mária. Egyik éjjel megjelent előtte Gábrriel arkangyal, és tudtára adta, hogy hamarosan gyermeke fog születni, aki Isten fia lesz. Mária megijedt, hiszen nem értette, milyen tervei vannak Istennek vele, de az angyal megnyugtatta, mondván, hogy ez így helyes, ennek így kell lennie. Máriát nemsokára feleségül vette József. Népszámlálás miatt a családnak el kellett hagynia Názáretet, és a Jeruzsálemhez közeli Betlehembe mentek. Amikor megérkeztek Betlehembe, sehol sem találtak helyet, és mivel Mária érezte, hogy közeleg a szülés ideje, egy istállóba húzódtak be. Így született meg a kis Jézus, akit a jászolba fektettek. A közeli mezőn lévő pásztorokat egy angyal értesítette Isten fiának születéséről. A pásztorok elindultak, hogy megcsodálják a kisfiút. Eközben három bölcs is útnak indult. Számukra a betlehemi csillag jelezte az Úr Jézus születését, és azt a helyet, ahol megtalálhatják az újszülöttet.

A pásztorok a bölcssekkel együtt rátaláltak a szent családra, térdre borultak előttük, és ajándékkal halmozták el őket.

AZ ÜNNEP KELETKEZÉSE

Az ünnep 325 és 335 között keletkezett Rómában. Célja az volt, hogy lezárja a Jézus Krisztussal kapcsolatos vitákat és népszerűsítse a niceai zsinat határozatát, amely szerint Jézus Isten és ember egy személyben. Az ünnep napjának kiválasztása sok problémát okozott, mivel ebben az időben számos nézet létezett Jézus születésének időpontját illetően. Egyesek szerint 20-án, mások szerint április 18-án vagy 19-én, ismét mások szerint november 25-én vagy január 6-án született Jézus. A választás mégis december 25-re esett, hogy ellensúlyozzák a „Sol Invictis” (legyőzhetetlen nap) pogány ünnepét. Így bevezették Krisztusnak a „Sol Salutisnak” (az üdvösség napjának) ünnepét. Jézus születésének ünnepe új tartalmat kapott, és a húsvéti bőjthöz hasonlóan, előkészületi időt csatoltak az ünnephez (advent).

ANGYAL

A karácsonynak számos ünnephez hasonlóan vannak jelképei. Egyike ezen jelképeknek az angyalok. Az angyalok a Bibliában az Úr küldötteként keresik fel az embereket. A keresztény művészet az angyalokat kezdetől fogva férfiként jelenítette meg, antik római viseletben. Eleinte az angyalok nem viseltek szárnyakat, a IV. századtól jelennek meg a szárnyas angyalok, majd a késő reneszánsztól a szárny ismét eltűnik a vállukról.

GYERTYA

A Biblia alapján a Logosznak, a Világ Fényének szimbóluma, a keresztény szimbolikában Krisztus jelképe. A gyertya a szentháromságot testesíti meg a láng, a kanóc és a viasz egysége folytán. A magyar néphit úgy mondja, hogy a mennyországban mindenkinek van egy égő gyertyája, ameddig az lángol, addig él az ember. A gyertya végigkíséri az embert az életen.

Mikulás

| Krassó Márton, Török Flóris Újság,
| Török Flóris Általános Iskola, Budapest

A piros palástban, püspöksüvegben és pásztorbottal ajándékokat osztó Mikulás eredetileg a katolikus vallású vidékeken Szent Miklósnak, a Lycia római provinciában fekvő Myra püspökének népies alakja. Szent Miklós a gyermekek és diákok védőszentje, ezért a későbbi korokban a népi vallásosság hatására kialakult ajándékosztó püspöksüveges Mikulás előképének és mintájának tartják. A finn mikulást Joulupukkinak hívják. Mi tejjel és süttivel várjuk a kedves öreg fehérszakállút. Sok játékot hoz a jó gyerekeknek, a rossznak pedig virgácsot. Remélem, ti is várjátok már december 6-át, mert akkor száll fel a rénszarvasai és szánja segítségével. Kívánom, hogy a csizmátokban legyen mindenféle finomság!

A szaloncukor története

A SZALONCUKOR HAGYOMÁNYOS MAGYAR ÉDESSÉG, SELYEMPAPÍRBA CSOMAGOLT, CSOKOLÁDÉBA MÁRTOTT CUKORKA, AMELYET MÉLTÁN NEVEZHETÜNK HUNGARIKUMNAK, HISZEN CSAK MI MAGYAROK DÍSZÍTJÜK E PAPÍRBA CSOMAGOLT ÉDESSÉGGEL A KARÁCSONYFÁT.

| Tompa Ádám, Török Flóris Újság,
| Török Flóris Általános Iskola, Budapest

A szaloncukor őse a fondant cukor, amelyet a franciák kezdtek el készíteni a XIV. században – ez tulajdonképpen egy cukorból készült máz. A franciáktól német közvetítéssel, a bevándorló cukorműveseken keresztül jutott el a fondantkészítés menete, amiből a XIX. század közepe felé válhatott valódi szaloncukor.

Magyarországon az első karácsonyfát gyümölcsökkel, aszalt finomságokkal, papírból kivágott díszekkel, süteményekkel ékesítették, a szaloncukor-készítés és a fa ezzel való díszítése az 1800-as évek végén terjedt el.

Kezdetben a selyempapírba egyszerű cukorkákat vagy csokigolyókat csomagoltak, majd a XIX. század végétől a cukrászok már mintakönyv alapján készítették a szaloncukrokat a kívánt ízűre.

Általában minden híres fővárosi cukrászának saját titkos szaloncukor receptje volt, az elkészült édesség pedig elegáns csomagolásban került a vásárlókhöz. Mivel rengeteg volt a családi recept is, óriási volt a választék.

A szaloncukor neve a német „Salonzuckerl” szóból ered, még Jókai Mór is szaloncukkedlinek nevezte az édességet.

A cukrot forraljuk a vízzel körülbelül tíz percig. Akkor jó, ha annyira sűrű már, hogy nem folyik szét. Hűtsük le egy kicsit, ekkor elkezd kihéredni, időnként kavarguk meg. Amikor már jó sűrű lesz, keverjük hozzá a csokit és a vaját. Hagyjuk száradni, a legjobb, ha a következő napig. Utána öntsük hozzá a diót, a mazsolát, a kekszet, a narancs héját, és jól gyúrjuk össze. A hagyományos kókuszgolyónál keményebb massa

RECEPTAJÁNLÓ

A házilag készített szaloncukorhoz szükségünk van:

- fél kiló cukorra,
- 1,5 dl vízre,
- 10 dkg minimum 60 százalékos csokoládéra,
- 10 dkg nagyon apróra vágott mazsolára,
- 20 dkg darált dióra,
- 10 dkg dióra,
- 10 dkg darált kekszre,
- egy darab narancs héjára,
- kakaóra.

legyen. Formázzunk belőle szaloncukrokat, majd a kakaóban hempergessük meg, és csomagoljuk be díszes papírkákba.

LEGYÉL TE IS NKE-S!

Válassz minket, ha

- szeretnél egy összetartó közösség tagja lenni,
- egyedülálló, magas színvonalú államilag támogatott képzést kapni,
- biztos állásra és kiszámítható jövőre vágysz!

Bővebb információ: felveteli.uni-nke.hu

Te vagy a góré?

A MÁJUSI FOGADOM, HOGY A NYÁRON... CÍMŰ CIKKEM UTÁN RENGETEG POZITÍV VISSZAJELZÉST KAPTAM, EZÉRT ÚGY GONDOLTAM, HOGY NEMCSAK NYÁRON, DE AZ ELŐTTÜNK ÁLLÓ ELÉG FONTOS IDŐSZAKBAN SEM HAGYLAK TITEKET CSERBEN, ÉS MEGOSZTOM VELETEK, NEKEM HOGYAN SIKERÜLT EDDIG KÉT ALKALOMMAL IS „ÉP ÉSSZEL” MEGÚSZNOM A VIZSGAIDŐSZAKOT.

| Prokopocs Sarolta,
| Agy-a-Lap, BGF KVIK, Budapest

Talán a legeslegfontosabb tanács, amit adhatok: Ne ess pánikba! Az ilyen „Úristen, miért nem kezdtem el már szeptemberben tanulni!?” és ehhez hasonló demotiváló önmarcangolások már nem fognak rajtad segíteni, főleg nem december 9-én. Ahelyett, hogy sűrű esküdözések közepette megfogadnád, hogy a következő félévben időben el kezdesz készülni, inkább spórold meg magadnak az időt és energiát, és az előtted álló feladatokra koncentrálj! Meg amúgy is tudjuk, hogy az ilyen fogadalmak körülbelül addig „élnek”, mint az újévié: 24, de legkésőbb 48 óráig.

Tegyük fel: otthon ülsz egy papírral és tollal a kezdedben, előtted a laptop, Neptun megnyitva, szemeid pedig a vizsgaidőpontokat fürkészik... remélem ismerős a situáció, és nem te vagy az, aki mindig az utolsó minutumban, kapkodva, két gyakorlat között, mobilról veszi fel a vizsgákat. Választhatasz: vagy felveszed

decemberben az összes lehetséges vizsgát, és januárban szinte már csak sielni jársz az Alpokba, vagy beosztod magadnak ezt a másfél hónapot, és tutira mindegyikre lelkiismeretesen fel tudsz készülni. Na már most, valószínűleg az elsőt választod, ha egész ősszel készülsz tél szemináriumról szemináriumra, bejártál az összes előadásra, és már a jegyzeteket is összegyűjtötted. Ebben az esetben gratulálok, eminens főiskolás vagy a javából, Isten tartsa meg jó szokásodat! Ha az utolsó lehetőséget preferálsz sincs gond, van egy sejtésem, hogy te azért egy pöppet el vagy maradv a tanulnivalóval, és most szeretnéd bepótolni ezt a három hónapot. Ez itt nem a Lehetetlen küldetés című műsor, szóval meg tudod csinálni!

HETI MAXIMUM KÉT VIZSGA!

Azaz, minimum 2-3 nap legyen a vizsgák között, mert így, ha például végzel hétfőn 10-kor, nem kell amint hazaértél, újból könyvet ragadnod, hanem szusszanhatsz egyet, aludhatsz végre egyhuzamban 8 órát, és másnap újult erővel nekiláthatsz a következő megmérettetésnek.

Ha megvannak a „tanulós” napjaid, újbóli stratégia következik: figyeld meg, hogy az agyad mikor képes a legtöbb információ befogadására, és élj vele! Ha képtelen vagy bármire emlékezni abból, amit éjjel után kettő és három óra között tanultál, lehetséges, hogy nem az a te időzónád, és máskor kellene próbálkoznod a tananyag megerősökölésével. Ha tanulsz, se egyhuzamban 6 órát. Nincs értelme. Óránként tarts egy tízperces pihenőt, amikor valami egészen mást csinálsz, mint egyébként. Szóval bármit, ami nincs kapcsolatban a tankönyvvel, lappal, vagy az egy helyben üléssel (feltéve, ha te is bejárd a lakást tanulás közben, mint én).

Csinálj magadnak minden napra egy időbeosztást! Velem sajnos elszalad a ló, ha nem tudom pontosan, mi aznapra a feladatom, és hajlamos vagyok leülni egy sorozat elé, vagy beletemetni magam egy regénybe, és hopp, megint nem tanultam semmit!

Tegyük fel, előző este éjfélkor lefeküdtél, akkor: 7 órakor kelsz, 8-ig reggeli, szöszmötölés. 8-10-ig tanulás a vizsgára (9-kor 10 perc szünettel megspékelve!),

10-12-ig egy másik vizsgára való jegyzet összeszedése, vagy ha eddig szóbelire készültél, most elő a matekos tárgyakkal és számológéppel, vagy fordítva!

Aztán 12-14-ig ebéd, rendrakás, takarítás, kutya-macska etetés, vagy csak simán lazítás. 14-16-ig pedig mehet újból a „móka”, és ez így megy olyan 22-ig, de max. éjjelig, hacsak nem éjjeli bagoly vagy, és éjszakánként tör rád a megvilágosodás, mert akkor csak így tovább, hosszú még a nap!

Most nézzük az operatívabb dolgokat! Legyenek külön füzeteid, amikben csak a vizsgákra készülsz! Ezekben újból megoldhatod a feladatokat, átlátható lesz, és nem kell majd az órai, különórás, és otthoni füzetek között állandóan kiszabadulósat játszani.

Használj színes tollakat/post-it-eket! A tollakkal bátran jelölgethatsz dolgokat a füzetekben: keretezz, húzz alá, emelj ki, tegyél felkiáltójelet! Ha vizuális típus vagy, így majd vizsgákon is be fognak ugrani a színes jelzések, ha nem, akkor sem jársz rosszul, mert könnyebben kiigazodsz majd a feladatok között.

A post-it-ekkel bátran vértedz fel a könyveket, egy-egy apró kiegészítés, vagy mini vázlat, és máris nem érzed magad elveszve abban az esetenként több száz oldalas könyvben. Idegen szavakat, bonyolult összefüggéseket, vagy kínainak tűnő képleteket kell bevágnod? Írd rá őket a post-it-ekre, és dekoráld ki vele a lakást!

Ragaszd bátran a villanykapcsolóhoz, ruhásszekrényre, fiókra, törölköző mellé, bárhová, ami mellett naponta többször is elmész, vess rájuk egy pillantást, vidd be a memóriába 10 másodperc alatt, majd menj tovább! Nekem angolból például az olajfűró torony és más hasonló csodaszép kifejezés is így maradt meg, és bármikor felkeltenek álmomból, most is vágom őket.

Remélem, néhány ötlet felkeltette az érdeklődésed, és kipróbálsz! Mit veszíthetnél vele? Kitartás, mutasd meg a vizsgaidőszaknak, ki itt a góré!

Ünnepek

MÁSHOL, MÁSHOGYAN

A MIKULÁS MAJD NEM MINDEN ORSZÁGBAN LÉTEZIK, DE NEM MINDENKI ÜNNEPEL ÚGY, MINT MI, KARÁCSONYFÁVAL, JÁSZOLLAL, JÉZUSKÁVAL ÉS AJÁNDÉKOKKAL. MIT IS JELENT A KARÁCSONY BRAZÍLIÁTÓL JAPÁNIG?

Vogel Dóri, GT Times, Budapesti és Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem GTK

Dél-Amerikában a karácsony nagyon fontos ünnep. Mindent színes, világító füzérekkel díszítenek: üzleteket, házakat, mangófaakat vagy éppen a pálmát a kertben. Hogy vásárlásra buzdítsák az embereket, az állam különböző kedvezményekkel kedveskedik nekik. Karácsony idején például az autók ingyen parkolhatnak bárhol. Mikulás helyett Noel Papa hozza az ajándékokat szentestén. Persze, kicsit lengébben öltözve, ugyanis Brazíliában ekkor kezdődik a legmelegebb nyár. Noel nem rénszarvas-húzza szánnal közlekedik, hanem trambulín segítségével vagy létrán keresztül juttatja a házba az ajándékokat.

Hollandiában már Mikulás napján megtörténik a nagy ajándékozás. A gyerekek otthon, az ajtók előtt találják a meglepetéseket. Ezzel a szokással Hollandia az egyetlen keresztény ország, ahol a család szempontjából ez a nap fontosabb, mint a szenteste. Sinter Klass a Télapó holland neve, és ő sem az erdőből vagy az égből érkezik, hanem hajóval egyenesen Spanyolországból. A hagyomány hátterében az áll, hogy Szent Miklós a tengerészek védőszentje is, így Sinter Klass behajózását még a tévé is közvetíti.

December 5-én a román gyerekek is megkapják az első, kisebb ajándékokat a Télapótól. Az igazi csomagokat azonban december 25-én reggel bonthatják a közös családi reggelin. Ilyenkor töltött tojást és sós kalácsot esznek. Tradicionális karácsonyi süteményük a diós vagy mákos cozonac. Kell is ilyenkor a bőséges reggeli, hiszen

Ádám-Éva napján szigorúan böjtölnek **Romániában**. Egészen addig, amíg az égen az első csillagok meg nem jelennek. Ezután disznóhúst esznek és meggylikórt isznak. A románoknak nagyon fontos a közös éneklés, de nem csak a templomban. Karácsonykor a gyerekek körbejárnak minden házat. Táskával a vállukon, bottal a kezükben és gyapjúsapkával a fejükön énekelnek, karácsonyi verseket szavainak, és mindenkinek kívánnak valami jót az újévre. Cserébe pénz és süteményt kapnak.

Amerikában mindenütt égősorok, kivilágított házak, üzletek jelzik az ünnep közeledtét. A díszítés már korán, október végén elkezdődik. Karácsony napján a gyerekek felakasztják zoknijait a kandallóra vagy egy lépcső korlátjára. Santa Claus éjjel érkezik egy hatalmas, ajándékokkal megrakott szánon, amelyet nyolc rénszarvas húz. A kéményen keresztül ereszkedik le minden házba, hogy megtölje a gyermekök zoknijait ajándékkal.

A belga családok már advent második vagy harmadik vasárnapján feldíszítik a karácsonyfát. A karácsonyban itt is a Mikulás a legfontosabb, akinek neve, a hollandokhoz hasonlóan, szintén Sinter Klaas, és már december 4-én körbelovagol az egész országban, hogy felkutassa a legjobb és legrosszabb gyerekeket, majd két nappal később visszatér, hogy kiosssa az ajándékokat. A belgák december 25-én ünnepelnek, náluk a 26-a már nem

ünnepnap. **Belgiumban** karácsonyra külön ünnepi sörfajtákat is készítenek.

A kommunizmus évtizedei alatt a Szovjetunióban tilos vagy legalábbis gyanús volt minden, ami a kereszténységhez kötődött, így több generáció nőtt fel valódi karácsony nélkül. Bár Szent Miklósnak hatalmas kultusza van **Oroszországban**, Mikulás helyett mégis a kékruhás Gyed Maroz, vagyis Fagyapó járta végig az iskolákat, tündérforma kísérelőjével: Sznyegorucskával, Hópelyhecskével. Ők

hozták a Jolkát, a Karácsonyfát is. Gyed Maroz és Sznyegorucska a rendszerváltozással sem mentek nyugdíjba, ma is az orosz gyerekek kedvencei. Rengeteg orosz rajzfilm, mesekönyv főszereplői, amik nálunk is ismertek. Az orosz gyerekek Sznyegorucskától az ajándékok mellett ma már kapnak egy darab fekete kenyert, amit egykor a mesebeli szegény Bábuska az utolsó marék lisztjéből sütött a Napkeleti Bölcséknek, hogy vigyék el Betlehembe a Kiszjézusnak. Oroszországban a karácsonyt januárban, vízkereszt idején ünneplik. Az ortodox családokban, vacsora előtt a családfő imádkozik, és megtöri a bőjtői kenyeret, amiből minden családtag kap egy falatot. Ehhez az anya egy kanál mézet ad mindenkinek, egyenként megáldja gyermekeit, hogy édes és termékeny legyen a következő évük. De ahogy az életben is fel

kell készülni a nehéz napokra, a méz után egy gerezd fokhagyma is jár a család tagjainak.

És végül elérkeztünk **Japánhoz** is, ahogy ígértem. A japán lakosság 1,5 százaléka keresztény, így nem is nagyon ünnepelnek karácsonykor, december 24-e egy átlagos munkanap Japánban. Ennek ellenére egyre több Téliapó jut el a japán háztartásokba. Leginkább a fiatalabb családok ajándékozzák meg gyermekeiket, és kedveskednek nekik ünnepi vacsorával és süteménnyel. A fiatal párok szenteste szépen felöltöznek, és vacsorázni mennek.

Japánban a mi szilveszterünk a legfontosabb ünnep. Náluk a december 31. olyan, mint nálunk a szenteste, ilyenkor év végi ajándékokkal kedveskednek egymásnak, este pedig minden család meglátogat egy buddhista templomot.

Középiskolától a diplomáig *kudarcsok nélkül*

A MŰSZAKI TUDOMÁNYOK NAGYON SZÉP, ÁM MEGLEHETŐSEN BONYOLULT ÉS ÖSSZETETT FELADATOKAT TARTOGATNAK MŰVELŐIK SZÁMÁRA. A NAGY KÉRDÉS, AMIRE MÉG A KÖZÉPISKOLÁBAN VÁLASZT KELL TALÁLNI, HOGY VALÓ-E NEKED A MÉRNÖKI PÁLYA. HA BIZTOS VAGY BENNE, HOGY MÉRNÖKNEK SZÜLETTÉL, KÖVETKEZHET A TUDATOS FELKÉSZÜLÉS A BME-RE, AZ ORSZÁG LEGNAGYOBB MŰSZAKI KÉPZŐHELYÉRE, AHOL ELISMERTEN A LEGTÖBB ÉS A LEGMAGASABB SZINTŰ MÉRNÖKI, INFORMATIKUSI VÉGZETTSÉGŰ FIATALT BOCSÁTJÁK KI.

Impulzus, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Villamosmérnöki és Informatikai Kar

Házak, utak, járművek, háztartási gépek, számítástechnikai eszközök, mobiltelefon. Mindezek közös jellemzője, hogy mérnöki alkotások. Ma, 2017-ben tudnánk nélkülük élni? Természetesen nem. A mérnök az az ember, aki meg szeretné érteni a környezetét, a körülötte lévő világot, és befolyásolni is akarja azt. Szép elképzelés, hogy valaki saját mérnöki alkotásaival alakítsa, formálja környezetét. Ezt a nagyon szép, ám könnyűnek egyáltalán nem mondható szakmát azonban nem tanácsos Húbele Balázs módjára választani. Alaposan át kell gondolnod az adottságaidat, a lehetőségeidet és a terveidet, és végül, ha a mérnöki pálya mellett döntesz, a felkészülést már jó időben el kell kezdened.

KÉSZÜLJ TUDATOSAN, CÉLIRÁNYOSAN!

Az egyetemen és a főiskolán sokkal nagyobb tananyagot, másféle tanulási módszerekkel kell elsajátítani, mint a középiskolában. Ezt csak azok tudják sikeresen megtenni, akik szilárd alapokkal rendelkeznek. A tudatos felkészülés tehát elengedhetetlen.

„A jelenlegi felvételi pontszám, ami alapján a diákok bejutnak a felsőoktatásba, egyfajta általános mérce, ami nem tükrözi az adott szakterületre való felkészültséget. Az a szomorú tapasztalatunk, hogy aki csak a minél magasabb felvételi pontszámra hajt, és nem készül célirányosan a majdan művelendő szakterületre, az a Műegyetemre bekerülve keserűen csalódik. Bizonyos tématerületeken ugyanis kevésnek bizonyulnak az ismeretei. A mérnöki pálya alapját a matematika, a fizika, az informatika és a nyelvtudás képezi. Ha itt nem szilárdak az alapok, súlyos problémákkal számolhat a tanulmányait kezdő hallgató. A BME-re való bejutás nem garancia a bentmaradásra” – hívja fel a figyelmet Tevesz Gábor, a Villamosmérnöki és Informatikai Kar oktatási dékánhelyettese.

PÁLYAVÁLASZTÁS LEGKÉSŐBB 16 ÉVES KORBAN

Ha meg akarod kímélni magad a kudarctól, a legjobb, ha már a középiskola elején komolyan elgondolkozol a pályaválasztáson, és tudatosan

elkezdod a felkészülést. Ha a mérnöki pálya és a BME VIK mellett döntesz, a matek és a fizika fakultáció választása ne legyen kérdéses, mint ahogy az a legjobb, ha már a fakultáció kezdetétől tudatosan az emelt szintű érettségire készülsz. Ellenkező esetben sajnos bizonyos tématerületek teljesen kimaradnak, illetve egy-egy anyagrésszel nem foglalkozol kellő mélységben. Ezek a hiányok az egyetem első évében óhatatlanul megbosszulják magukat.

„Az első év nagyrészt arra szolgál, hogy a hallgatók felvegyék az egyetem ritmusát. Sok hallgató tapasztalata alapján mondhatom, hogy akinek ez sikerül, annak utána élményekkel, szakmaszeretettel teli évei lesznek a BME-n. Emlékezetes és hasznos lesz a Műegyetemen eltöltött öt és fél évük. Tudatosan mondom öt és fél évet, hiszen a BME elsősorban arra biztatja hallgatóit, hogy ne álljanak meg az alapszintű diplománál. Az igazi kutató-, fejlesztő-, vállalatirányító és menedzserréteget a mesterképzés bocsátja ki. Ezt a vállalatok is tudják, és elsősorban az MSc diplomával rendelkező diákokat várják a Műegyetemtől” – mutat rá Tevesz Gábor.

A DUE MÉDIAHÁLÓZAT IDÉN IS MEGHIRDETI TEHETSÉGGKUTATÓ DIÁKMÉDIA PÁLYÁZATÁT!

3 KOROSZTÁLYBAN

- általános iskola
- középiskola
- felsőoktatás

7 KATEGÓRIÁBAN

- diákújságíró
- diáklap
- diákrádió, diákrádiós
- diák-videóújságíró
- diákfotós
- online diákmédium
- mentor

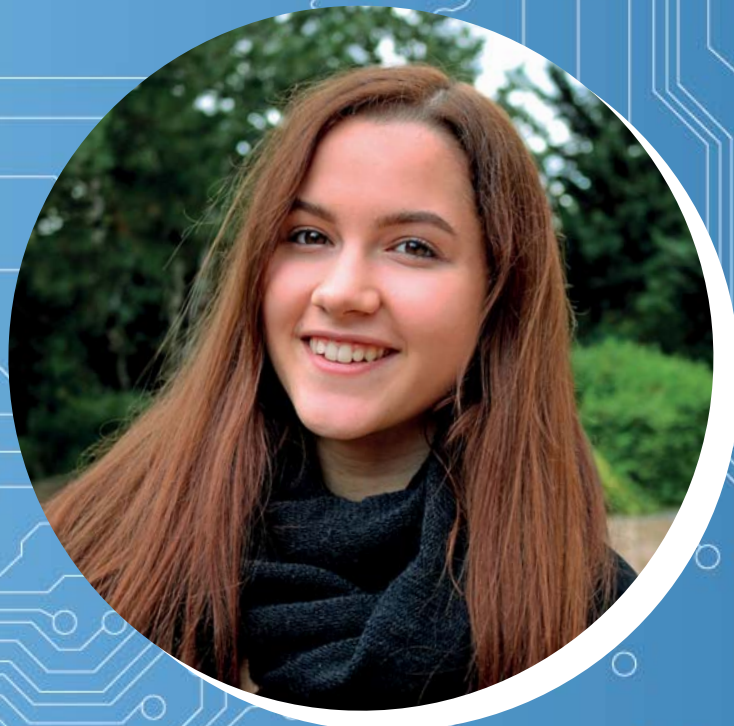
Várjuk a pályamunkákat 2018. március 15-ig
a www.due.hu oldalon, kizárólag elektronikusan!

**Tárgyneremények és médiaképzési hozzájárulások
2 millió forint összértékben!**

Részletes pályázati kiírás, feltételek, tudnivalók: www.due.hu

BELÉPŐKÁRTYÁVAL A PREZIHEZ: BUGIR ZSÓFI

EGY ELKÉPESZTŐ VIDEÓJÁTÉK-SZENVEDÉLYBŐL KEZDŐDÖTT ÉS MA A CORVINUS GAZDASÁGINFORMATIKUS SZAKÁN FOLYTATÓDIK AZ ÁLOM. ZSÓFI EGY SOKAK ÁLTAL „FÉRFISZAKMÁNAK” TITULÁLT TERÜLETEN ÉR EL EGYRE TÖBB SIKERT. FOLYAMATOSAN RÁCÁFOL ARRÁ, HOGY AZ INFORMATIKA UNALMAS ÉS MONOTON. LELKESEDÉSE ÉS MOSOLYGÓS TERMÉSZETE AZONNAL MEGGYÓZI AZ EMBERT ARRÓL, HOGY JOBB HELYEN NEM IS LEHETNE.

Zsófi informatika iránti szenvedélye már 12 éves korában kibontakozni látszott. Barátaival kezdett bele honlapok gyártásába, akkor még amatőr szinten. „Nagyon megtetszett, hogy az internet egy pici darabját úgy alakítom, ahogy szeretném!” – meséli. Ezt követően kis időre szunyadt a lelkesedése, de 16 évesen ismét nagy lendülettel vágott bele valami újba.

Ez az új pedig a Skool volt, ami egy nonprofit szervezet. Fő célja, hogy megmutassa a fiatal lányoknak, hogy a tech szektor egy zseniális továbbtanulási, illetve karrierlehetőség. „Általában 1-1 napos ingyenes műhelyfoglalkozás keretein belül fejlesztünk videójátékokat, mobilalkalmazást cégeknél, mint például a Prezi, az Accenture és a Morgan Stanley. A nap végén minden lánynak ott lehet a zsebében az első saját programja!” – tudtuk meg Zsófitól, aki egy egészen egyszerű véletlennek köszönhetően került kapcsolatba a Skoollal. A családban a videójátékok iránti szerelméről volt híres, majd unokabátyja javaslatára látogatott el erre a lányoknak szóló, egynapos videójáték-készítő workshopra. Innen elsősorban tudást és tapasztalatot, de ezen kívül rengeteg önbizalmat, jókedvet és néhány mentor máig való támogatását vitte magával.

A programozó lány arról is beszámolt, hogy mennyire felemelő érzés volt, amikor mentorként kezdett tevékenykedni a szervezetben és egyszeriben az egykori tanárai a kollégáivá váltak. „Talán a legjobban az fogott meg, hogy egy olyan közösségbe kerültem be, ahol mindenki

megoszthatja a tudását, és mindenki motiválja a másikat arra, hogy fejlődjön” – mondja. Legfőbb motiváló ereje máig a fejlődés, akár önmaga menedzseléséről van szó, akár a mentoráltjainak segítségével. „Egy olyan környezet vesz körbe minket a foglalkozásokon, ami – kilépve az iskolapadból – elképesztően motiváló. Arra ösztönzi a résztvevőket, hogy gondolkodjanak, és váltsák meg a világot!”

Zsófi jelenleg másodéves a BCE gazdaságinformatika alapszakán és kihasználva az egyetemi előadások nyitott jellegét, a BME-n is felbukkan néhány érdekesebb órán. Két évvel ezelőtt részt vett a Skool nyolchetes programozó kurzusán, amit a Prezinél tartottak. Ott találkozott szakmabeliekkel, akik szóltak neki az ottani gyakornoki lehetőségről. „Jó gyerek lévén egyből hívtam édesanyámat, hogy beszámoljak neki erről, akinek az első megjegyzése az volt, hogy »bár a matek menne ilyen jól«. De tényleg, elképesztő mennyire más világba csöppenhettem bele, és hihetetlen, hogy ilyen hamar a szakmán belül kaptam gyakornoki munkát” – mesélte Zsófi. A nem mindennapi sikereiről

már több internetes oldal is beszámolt, például az Index és a Forbes is. Semmiképp sem mondható mindennapinak, hogy ha rákeresünk Zsófi nevére a Google-ban egy Forbes-os interjú ugrik fel elsőként.

„Nem kérdés!” – válaszolta arra a kérdésemre, hogy vajon elég lesz-e a mostani lendülete egy egész karrierre. Boldogan jelentette ki: „Az informatikában az a csodálatos, hogyha véletlenül megunnál egy adott területet, akkor ott van még millióegy, ami érdekes, és tele van kihívásokkal.”

A lány, akinek motiváló erőt jelentenek a kihívások, és örömet a programozás, a hétköznapiakban, távol az informatikától is szeret alkotni. Legyen szó zenéről, irodalomról vagy akár ételről. Sejtelmesen beszél egy pár jövőbeli projektjéről is, amik már csak a megfelelő napra várnak, hogy a nagyközönség elé kerülhessenek.

(Palotás Zsuzsi)

EGY TEKNŐS INSPIRÁLTA, A CAMBRIDGE-RE TART

„KÉT MATEMATIKUS BESZÉLGET: VAJON TUDNAK AZ ÁTLAGEMBEREK INTEGRÁLNI? PRÓBÁRA TESZNEK EGY PINCÉRNŐT, AZT MONDJÁK NEKI, HOGY BÁRMIT KÉRDEZNEK TŐLE, VÁLASZOLJA AZT: x^2 . MIKOR A PINCÉRNŐ AZ ASZTALHOZ ÉR, AZ EGYIKÜK MEGKÉRDEZI, HOGY MI A $2x$ INTEGRÁLTJA, MIRE A NŐ AZT VÁLASZOLJA: x^2 ! MAJD TÁVOZÓBAN HOZZÁTESZI: $+c$!” HA NEM ÉRTETTED A VICCET, NEM VAGY ELÉG TÁJÉKOZOTT A MATEMATIKÁBAN. NEM ÚGY JANZER LILI, IFJÚ MATEKZSENI, AKI KÉPBE VAN, ÉS SEGÍT NEKED EGY KIS GYORSTALPALÓVAL.

Az a vicces ebben a kis történetben, hogy a függvényhez hozzáadható egy konstans, vagyis az x^2+c helyes megoldás. Ebből az következik, hogy a szőke pincérnő is tudott integrálni, sőt, szinte túljárt a matematikusok eszén.

Lili kedvenc vicce mesélése mellett elmondta: az elmúlt másfél évben megfordult többek között az informatika OKTV-n (3. hely), az Európai Lány Matematika Olimpián (arany), a Közép-Európai Matematika Diákolimpián (ezüst), a Közép-Európai Informatika Diákolimpián (bronz) és a Nemzetközi Informatika Diákolimpián (bronz). Ez utóbbira a legbüszkébb.

„Igazi világhírű év volt a mostani. Bár mindig stresszes vagyok a versenyek előtt, megéri, hiszen soha nem jutottam volna el Teheránba, Moszkvába, Zürichbe, hogyha nem versenyzek.”

SZÁMOKKAL KÖRBEVÉVÉ

„Kiskoromban azt hittem, természetes dolog, hogy mindenkinek jól megy az algoritmikus gondolkodás. Később rá

kellett jönnöm, hogy sokaknak nem akkora szenvedély az informatika, mint nekem” – mesélte a 17 éves Janzer Orsolya Lili. Bár sokáig még azt sem tudta eldönteni, hogy reál vagy humán beállítottságú, ma már el sem tudja képzelni a mindennapjait számítógép nélkül. Ehhez nagyban hozzájárult az, hogy a Budapesti Fazekas Mihály Általános Iskola és Gimnázium matematika specializációját választotta általános iskolás tanulmányai befejeztével.

„Itt, a Fazekasban több matekórám van, mint általában a diákoknak, sőt, sokszor nem a számolással foglalkozunk, hanem gondolkodunk, és felfedezzük, hogyan juthatunk el egy összetettebb feladat megoldásáig.” Ez a tantárgy tehát inkább hasonlít egy matematikus munkájához, mint egy gimiséhez. Érdekes adalék: egy matematikusnak korlátlan ideje van megoldani egy-egy feladványt, míg Liliéknek a Fazekasban csak 45 percük.

„Mivel több matekóránk van, ezért adott a lehetőség, hogy csak ülünk az órán és »nem történik semmi«, teljes csendben mindenki gondolkodik. Ezen kívül persze otthon is rengeteg munkát beleteszünk, és foglalkozunk a matekkal, mondjuk, sorozatnézés helyett. Nekünk nem csak abból a 45 percből áll a matektanulás.”

PROGRAMOZÁS, ALGORITMIZÁLÁS

Az informatikán belül a programozás Lili kedvence, ennek alapjait már általános iskolában elsajátította. Egy teknőssel lépegetni az Imagine Logóban: ez volt az első lökés Lili számára, itt keltette fel az érdeklődését az informatika. Később kipróbálta a Pascalt, a Haskell-t, de a programozási nyelvek közül leginkább a C++-ban tevékenykedik.

„Legközelebb hozzám az algoritmizáló feladatok állnak. Ezek nagyrészt matekon alapszanak: ki kell találni egy jó módszert, amivel meg tudom oldani a feladatot, és aztán azt le kell írni az adott programozási nyelven. A design-nal nem szoktam sokat foglalkozni, arra fókuszálok, hogy legyen egy jó algoritmusom.” A YouTube-vidéok, egy szakkör, egy tanár nagyon sokat tud segíteni a fejlődésben, de Lili véleménye szerint ez egy kalandos felfedezési folyamat, amelynek útját saját magunknak kell végigjárni.

KELL EGY KIS ÁRAMSZÜNET

Lili életében nagyon fontos szerepet játszik az informatika, elég kellemetlen lenne számára, ha programírás közben áramkimaradás sújtaná munkáját. Mégis úgy gondolja, nem kell mindig gépközelben lenni.

„Nem szeretem, ha mindig körbevesz az elektronika, például nincs is okostelefonom. Ha szükségem van arra a bizonyos »áramszünetre«, akkor balettozom. Csak hobbiszinten csinálom, de ez az, ami már 8 éve kikapcsol.”

Mindezek mellett Lili kisebbeket tanít programozni, segít nekik a matematikai fejlődésükben is. Lili nemrég beadta a jelentkezését a Cambridge-i Egyetem computer science and mathematics szakára. Olyan programokat szeretne írni, amelyek jó célt szolgálnak, például egy orvosi kutatásban.

(Novák Henrietta)

HARTAI PETRA:

„SZERETEK STRÉBER LENNI!”

„TERVEM CSAK EGY VAN, ÁLLANDÓ S ÖRÖK. CÉLOM: SZÍNÉSZNŐ SZERETNÉK LENNI. CSALÁDOT FOGOK ALAPÍTANI ÉS 2-3 GYEREKEM LESZ. A GYEREKEIMNEK NAGYON JÓ APJUK LESZ, AKI VÉGIGKÍSÉR SZÍNÉSZKARRIEREM VÉGÉIG. NAGY, KERTES HÁZUNK LESZ, ÉS EGY LABRADOR KUTYÁNK” – EZEKET A GONDOLATOKAT ÍRTA MÁR 11 ÉVESEN HARTAI PETRA, A WEÖRES SÁNDOR SZÍNHÁZ FIATAL TEHETSÉGE. A 25 ÉVES SZÍNÉSZNŐ KARRIERJÉRŐL, ÉLMÉNYEIRŐL MESÉLT.

KISGYERMEKKORODBAN VOLT VALAMILYEN ÁLMOD?

Mióta az eszemet tudom, mindent eljátszottam, a Titanictól A kis hableányig. Folyamatosan harisnyával a fejemen járkáltam, szoknyában fürödtem. Erőszakos gyerek voltam, a szó legnemesebb értelmében. Kreatív voltam, egyedül is tudtam játszani, egy egész világot felépíteni magam körül. Azt, hogy Takács Vera felfedezett, mikor 10 éves voltam, a szüleimnek köszönhetem, és annak, hogy odafigyeltek rám. Ennyire tudatosan nyilván kevés ember készül fel a jövőjére, de nekem nem volt kérdés, és a szüleim feltétel nélküli támogatása segített hozzá ahhoz, hogy most itt ülök, mert számukra is egyértelmű volt, hogy az álmaitam valóra kell váltanom. Persze, izgultak is, mert a színészet megfoghatatlan dolog, nem biztos a siker, az, hogy az ember tud-e érvényesülni a pályán. De soha nem felejttem el, mikor eljöttek megnézni a Ványa bácsit. Mindketten sírdogáltak az előadás végén annak ellenére, hogy nem sírók típusok. Ott, a színpadon állva azt éreztem, hogy érdemes ezt csinálnom.

HOGYAN INDULT BE A SZÍNÉSZI KARRIERED?

Takács Vera hívott meg egy filmbe, amit visszanezve a mai napig nevetnem kell azon, hogy mennyire csámpás voltam. Aztán szerepeltem az M1 Klipperek című sorozatában 12-13 évesen, innét nem volt kérdés, hogy Budapestre megyek a Vörösmarty drámasuliba, utána megint egyértelmű volt, hogy Színmű, de mivel oda nem vettek fel egyből, Kaposvárra viszont igen, ezért 18 évesen leköltöztem a nagyvárosból: kollégium, egyetem, bulik. Kocsis Pál osztályába jártam, és rengeteg mindent kaptam abban a 3 évben. Az osztályfőnökömnek nagyon hálás vagyok, rengeteget dolgoztunk és tanultunk ezekben az években, biztosította azt, hogy dolgozhassunk. Az iskolához, a munkához is „stréberül” álltam hozzá, és mai napig nagyon szeretem ezt a szót. Jó strébernek lenni, közben el nem felejtve azt, hogy élni kell!

GONDOLKODTÁL VALAHA AZON, HOGY POLGÁRI SZAKMÁD LEGYEN?

Soha. Jó, néha. Lennék óvónő, vagy fotós, szeretnék utazni. Lehet, hogy létrehoznék egy óvodát, amivel utazgatnék ide-oda és közben fotóznám a gyerekeket. Ez egy másik ideális munka. A pályaválasztás egy nagyon nehéz döntés minden fiatalnak, pláne, ha nem olyan elvult, mint én. Szerintem segíteni kellene valahogy a választás előtt állóknak, hogy megtalálják azt, amit igazán szeretnének.

VAN PÉLDAKÉPED?

Igazából a családomat annak mondhatom. Gyermekkoromban rengeteg szeretetet kaptam tőlük, és számomra ma már ezt jelenti a család: először feltétel nélkül kapjunk, hogy később feltétel nélkül adni is tudjunk. A szüleim nagyon-nagyon jól csinálnak mindent, gondolkodásmódban, neveléstechnikában egyaránt. Nehéz gyerek voltam, és ha nem ők a szüleim, akkor nem tudom, hogy éltem volna túl a gyerekkort. Amikor hajnalban a még üres strandon, 3 órán át hajtogattam, hogy pizzát szeretnék, csak azt mondták, hogy „majd kapsz”, és talán a hatalmas türelmük miatt lettem olyan, amilyen.

HOGY KERÜLTÉL SZOMBATHELYRE?

Kaposváron csináltunk egy vizsgát, és Béres Attila, az itteni főrendező segítségével elhoztuk a Weöresbe az előadást. Öt embert kiválasztottak közülünk gyakorlatra, és bár nehezen viselem a változásokat, Jámbor Nándor is köztük volt, aki az egyik legjobb barátom. Leszerződöttetek minket, a negyed- és ötödévi gyakorlatunkat itt töltöttük. Ez immár négy éve volt, és azóta is a színészgárda tagja vagyok. El kell mondanom, hogy Szombathely rettenetesen jó műhely lett Jordán Tamásnak köszönhetően. Olyan rendezőkkel találkozhatok, akikkel talán sehol máshol Magyarországon nem találkozhatnék. Jó fiatal pályakezdőként ilyen közegben lenni, mert nagyon nagy bizalmat szavaznak meg nekem, és rengeteg szeretetet adnak.

JELLENLEG MILYEN DARABOKBAN JÁTSZOL?

Izgalmas évad áll előttem, a Dédi és Volpone darabokat felújítjuk. Ezenkívül jön Réthly Attila rendezte Hétköznapi örületek, Zsótér Sándor a Bunbury-t rendezi, az évad végén Alföldi Róbert rendezésében a Salemi boszorkányok. Nem gondolom úgy, hogy ez sok lenne, hiszen a színész egyfolytában szeretetre vágyik. Egy bemutató után ránk tör az elismerészuhatag, s utána azért dolgozunk, hogy jöjjön a következő.

A WELLHELLO-FILM, A #SOHAVÉGETNEMÉRŐS EGY TELJESEN MÁS MŰFAJ. HOGY KERÜLTÉL BE A STÁBBA?

A rendezőt korábban is ismertem, ő hívott fel engem. Találkoztam vele és felvázolta a helyzetet, közben megismerkedtem Tomival és Diazzal is, akiket egyébként eszméletlen tehetséges embereknek tartok. 3 éjszakán keresztül forgattunk és összeségében büszke vagyok a filmre, szerintem nagyon hangulatos és egészen újszerű, itthon műfajteremtő alkotásról beszélhetünk. Sőt, ennek köszönhetően végre egy Wellhello koncertre is eljutottam.

LEGÚJABB SOROZATODAT, AZ OLTÁRI CSAJOKAT IDÉN NYÁRON FORGATTÁTOK. MIBEN KÜLÖNBÖZIK EGY TELEVÍZIÓS FILMSOROZAT FORGATÁSA EGY SZÍNHÁZI DARABTÓL?

Míg a színpadon van egy iv, egy A-tól B-ig tartó történet, amit eljátszol, közben történnek veled az események, a kamera előtt az egyik jelenetben sírsz, a következőben már boldog vagy. Én például nagyon szeretem a hibát a színpadon, mert csodálatos, spontán helyzeteket tud előidézni. Kialakul a színészek között egy légkör, egy koncentrációs burok, jön a kérdés: ezt most hogyan oldjuk meg? Végül jobbnál jobb megoldások születnek. Forgatáson ez nem volt jelen, ha elrontod a szöveget, újra kezdődik a felvétel. Ez egy teljesen más szakma, ami egy teljesen más idegrendszerrel igényel. Soha nem

törölném ki ezt az öt hónapot az életemből, csodálatos embereket ismertem meg. Az egész stáb egy fiatalos csapat volt, sok pályakezdővel, így a jó hangulat is minden nap adott volt, szeretetben dolgoztunk.

JÁTSZOTTÁL MÁR SZÍNPADON ÉS KAMERA MÖGÖTT IS, MELYIKET ÉLVEZED JOBBAN?

Bár fantasztikus volt a forgatás is, bármikor szívesen állnék újra kamera mögé, a színpad az igazi szerelmem. Már az illat is rabul ejt, amit az épületbe érve érzek.

ÁRTATLAN TÜNDÉRT VAGY GONOSZ BOSZORKÁNYT TUDNÁL JOBBAN, HITELESEBBEN ELJÁTSZANI?

Érdekesebbnek tartom a gonoszt, mint az ártatlanságot, persze attól függ, hogy mik a körülmények, mi a szereplő útja. Mindenesetre szívesen gonoszkodom, de próbálok védeni a karaktert, és megmagyarázni magamban, hogy mit miért csinál. Utána könnyebb hitelesen mögé állni.

A SZÖVEGEKET AZ UTOLSÓ PILLANATBAN TANULOD MEG?

Mint mondtam, stréber vagyok, sokszor vagyok az első, aki tudja a szöveget. Van egy kis technikám, a kezdőbetűkből alkotok szavakat, hadarva tanulom meg őket, így nem számítanak a hangsúlyok, utána pedig sokkal könnyebb formálni. Mondjuk ez az Oltári csajokban nem működött, a kicsit több, mint 100 napos forgatás során napi annyi szöveget kellett megtanulnunk, hogy teljesen átállt az agyunk, este elolvastuk, reggelre tudtuk a megtanulandót.

MIK A JÓ SZÍNÉSZ TULAJDONSÁGAI?

Legyen alázatos és egész életében kíváncsi. Ha a kíváncsiságot nem veszíti el a rendező, a társai, a kollégái, a darab és a színház világa iránt, akkor nagy baj nem történhet.

„ÉLJ A MÁNAK, ÉS MENTSZ KI A VÍZBŐL A KATICÁKAT!” – OLVASHATJUK A WEÖRES SÁNDOR SZÍNHÁZBAN A NEVED ALATT. MIT JELENT NEKED EZ A MONDAT?

Ez édesanyám kedvenc mondása, mindig ezt mondogatta nekem, így én is mottómnak választottam. Mondjuk, ha most kérnének meg arra, hogy válasszak egy szöveget, ami inspirál, talán Pilinszkytól idéznék: „Kimondhatatlanul jól van, ami van. Minden tetőről látni a napot.”

MI AZ, AMI INSTANT BOLDGÓSÁGOT JELENT A SZÁMODRA?

Az a „baj”, hogy én alapvetően egy boldog ember vagyok, mondhatnám úgy is, hogy hajlamos vagyok a boldogságra. Szinte mindenben meglátom a pozitívát, ma például kimentem a zsbire, ettem lángost. Néha átrendezem kicsit a szobámat. Nagyon szeretek enni, szeretem a makói libamáját, a rántott sajtot. Mivel édesanyámék hagytak kiskoromban egyedül játszani és kreatívkodni, nem félek a magánytól sem, sőt kiélvezem azt. Imádom vezetni, mióta letettem a jogsimat. Sokkal nehezebb lenne arra válaszolni, hogy mi nem ad boldogságot, nem is tudom, mit mondanék. Mindent át lehet fordítani a jó irányba.

MIK A TERVEID A JÖVŐRE NÉZVE?

Boldog leszek és valóra váltom azt a levelet, amit 11 évesen írtam.

(Novák Henrietta)

Hetedszer díjazták a Richter Aranyanyukat

„ISTEN NEM LEHET JELEN MINDENÜTT, EZÉRT TEREMTETTE A NŐKET”

Ezzel kezdte beszédét Rác Zsuzsa író a hetedik Richter Aranyanyu Gálán a Budapest Music Centerben november 16-án. Ezt a csodálatos díjat olyan nők kapják, akik munkájuk, emberségük, szeretetkészségük által mindannyiunk számára példaképek lehetnek. Nők, akik a munkájukat végzik, megállna nélkülük a világ egy szeglete.

Beke Zsuzsa, a Richter Gedeon Nyrt. PR és kormányzati kapcsolatok osztályának vezetője elmondta, hogy a Társaság a világszínvonalú nőgyógyászati készítmények gyártása mellett a nők lelki-társadalmi megbecsülését és jólétét is kiemelten fontosnak tartja. A mentális és fizikai támogatás, az edukáció nem hiányozhat a vállalat profiljából. Az irányvonal sikeresnek látszik, az Aranyanyu-jelenség az elmúlt 7 évben intézménnyé nőtte ki magát.

A több száz jelölből a döntőbe bejutott tizenhat hölgyre – pedagógusokra, orvosnőkre, egészségügyi szakdolgozókra és szociális területen dolgozókra – több mint tizenötezer szavazat érkezett mindössze négy hét alatt. A Ridikül Magazin különdíjával együtt kilenc nőt méltattak a megható díjkiosztón, melyet a népszerű Jakupcsek Gabriella vezetett. Olyan teljesítményekért járt az elismerés, mint például Fodorné Vincze Anna ápolónőé, aki daganatos betegek számára hozott létre terápia-csoportot, hogy relaxációs technikákkal

erősödjön immunrendszerük és higgyenek önmagukban. Volt a díjazottak között olyan hölgy is, akit az SOS Gyermekfalvakban több százan hívnak Anyácskának, hiszen nélküle nem kezdhették volna el új életüket.

Ahogy a megnyitó beszédben is elhangzott, ez az a gála, „ahol a legnagyobb az egy főre eső ölelések száma”. Mivel ezen az estén mindannyiunk anyukáinak mondhattunk köszönetet, számtalan örömkönnycsepp is kicsordult a jelenlévők szeméből.

(Lami Krisztofer)

Kémiantanárokat díjazott a Richter

ÁTADTÁK A MAGYAR KÉMIAOKTATÁSÉRT DÍJAKAT A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIÁN.

A Richter Gedeon Alapítvány a Magyar Kémiaoktatásért kuratóriuma (tagjai: Prof. Dr. Szántay Csaba, Dr. Riedel Miklós, Fogarasi József) már tizenkilencedik alkalommal ítélte oda a rangos elismerést négy tanárnak kiemelkedő munkájáért, a tehetséges diákok felkarolásáért.

A díjat pályázat útján lehet elnyerni, a legtöbb tanárt a tudta nélkül jelölték. A díjat évente olyan általános, közép- és szakközépiskolai, valamint szakgimnáziumi kémiantanárokat kaphatják, akik kivételesen sokat tettek a kémia megszerettetéséért, diákjaik inspirálásáért, tudásuk bővítéséért. Az idei négy díjazott: Karasz Gyöngyi (Gödöllői Török Ignác Gimnázium), Kertész Éva (Debreceni Szakképzési Centrum Vegyipari Szakgimnáziuma), Nagy István (Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Kollégium

és Váminé Hegyi Angéla (Székesfehérvári Kossuth Lajos Általános Iskola).

Az ünnepséget Prof. Dr. Szántay Csaba nyitotta meg, aki elmondta: szeretné, hogy a díj ne csak a tanárok eddigi munkájának az elismerését jelképezze, hanem erőt adjon jövőbeli munkájukhoz is. Ennek szellemében az Alapítvány olyan konkrét programokat is szervez, ami segíti mind a díjazott tanárokat, mind pedig diákjaikat abban, hogy pontosabb jövőképet kapjanak arról, mire is jó a munkaerőpiacon a kémiai tudás, mit is jelent például a gyógyszerkereskedelmi lét.

A díjak átadása előtt minden tanárt egy volt diákja méltatta. A diákok kiemelték, hogy tanáraik a tanórákon és a szakkörökön kívül szabadidejüket is az ő pályájuk támogatására áldozták. Kubik Anna, Kossuth- és Jászai Mari-díjas színésznő

CSOPORTKÉPEN BALRÓL JOBBRA LÁTHATÓAK:

NAGY ISTVÁN BONYHÁDI PETŐFI SÁNDOR EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM, KOLLEGIUM ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLA, FOGARASI JÓZSEF RICHTER GEDEON ALAPÍTVÁNY A MAGYAR KÉMIAOKTATÁSÉRT KURÁTORIUMÁNAK TAGJA, KERTÉSZ ÉVA DEBRECENI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM VEGYIPARI SZAKGIMNÁZIUMA, DR. RIEDEL MIKLÓS RICHTER GEDEON ALAPÍTVÁNY A MAGYAR KÉMIAOKTATÁSÉRT KURÁTORIUMÁNAK TITKÁRA, VÁMINÉ HEGYI ANGÉLA SZÉKESFEHÉRVÁRI KOSSUTH LAJOS ÁLTALÁNOS ISKOLA, PROF. DR. SZÁNTAY CSABA RICHTER GEDEON ALAPÍTVÁNY A MAGYAR KÉMIA OKTATÁSÉRT KURÁTORIUMÁNAK ELNÖKE, KARASZ GYÖNGYI GÖDÖLLŐI TÖRÖK IGNÁC GIMNÁZIUM, DR. PELLIONISZNE DR. PARÓCZAI MARGIT EMBERIERŐFORRÁS-IGAZGATÓ, RICHTER GEDEON NYRT.

beszél a hála fontosságáról. Szerinte ez ma már kiveszőben van, és ez az ünnepség jó példa annak kifejezésére.

Ha te is úgy érzed, hogy kémiantanórod kiemelkedő munkát végez és kitartóan támogatja diákjait, jelöld a következő évi pályázat során, hogy láthassa, nem hiabavaló a sok energia befektetése!

<https://kemiaoktatasert.richter.hu/>

(Koós Niki)

UTAZÁS A FÖLD KÖZÉPPONTJA FELÉ

Látogatás a Kövesligethy Radó Szeizmológiai Obszervatóriumba

MIKOR A BARÁTNŐMMEL, SÁRÁVAL, NÉMI HEGYMÁSZÁST KÖVETŐEN KISSÉ KIFULLADVA MEGÉRKEZTÜNK AZ OBSZERVÁTORIUM BARÁTSÁGOS ÉPÜLETE ELÉ, MEGLEPETTEN ÖSSZENÉZTÜNK, HISZEN A VÁRT SZÜRKE, KÓRHÁZSZERŰ TÖMB HELYETT EGY KEDVES, GYÖNYÖRŰ KILÁTÁSSAL RENDELKEZŐ HELYRE ÉRKEZTÜNK.

Belépve levettük kabátunkat és kerestünk két kényelmes széket, ahonnan végighallgathatjuk az előadást, amit a nap elején még visszafogott lelkesedéssel vártam, hiszen a szeizmológia tőlem távolálló tudományág. Ám ahogy elnéztem az előkészületeket, és dr. Kiszely Márta kedves lelkesedését, már teljesen biztos voltam abban, hogy különleges délutánt fogok eltölteni aznap.

És valóban, elkezdődött az előadás, én pedig csak hallgattam, úgy, hogy közben egyetlen pillanattal sem unatkoztam. Mindenből kaptunk egy kis ízelítőt, éppen eleget ahhoz, hogy jóllakjunk, de nem túl sokat ahhoz, hogy elálmosodjunk az adatok tengerén ringatózva. A szeizmológia történelme, a pusztító erejű földrengések, a magyar és nemzetközi vonatkozások, a katasztrófák elkerülése...

mindezeket a témákat gyorstalpaló-szerűen érintettük, sőt még egy földrengésekkel kapcsolatos telefonos applikációt is megismerhettünk, ami valóban hasznos azok számára, akik alatt gyakran remeg meg a Föld.

Gyönyörű, szemléletes animációkat is láthattunk, valamint szellemes módokon

mutatták be azt, hogy miként reagálnak a felhőkarcok vagy épp az alacsony házak a különböző földrengésekre, sőt még azt is kipróbálhattuk, milyen érzés egy szilárd anyag részecskéjének lenni földrengéskor.

A látogatás alatt arra is lehetőséget kapunk, hogy megtekintsük az intézet régebbi részét, ahol a szeizmográfokat (a régieket és a ma használtak egyaránt) tárolják.

Lenyűgöző eszközök ezek, és hihetetlen, milyen fontosak mindannyiunk számára.

Hogy miért is? Mert, amint megtanultam, szeizmográfokkal nemcsak a földrengések, hanem a robbantások helyét is meg lehet határozni. Ráadásul, ha ezen berendezésekkel bemérnek egy rengést, akkor azokon a területeken, amerre tovatérjed, nagyobb eséllyel tudnak fedezékbe húzódni az emberek. Ugyancsak ezeket az adatokat felhasználva tudnak biztonságos épületeket tervezni a mérnökök.

A látogatás során arról is tudomást szerezhettem, hogy azt megjósolni, pontosan mikor és hol lesz földrengés, a mai napig lehetetlen. Viszont arra, hogy hogyan épül

fel a Földünk belseje, a szeizmológusok találták meg a választ kitartó munkájukkal. Én abban sem kételkedem, hogy a jövő szeizmológusai együttműködve egyszer megoldják a földrengés-rejtélyt is.

Az, hogy az intézet már 112 éve látja el ezt a fontos feladatot, egészen az 1900-as évek elejétől számítva tevékenységét, túlélve még azt, is hogy minden összegyűjtött információ megsemmisült a második világháború során, csakis arra enged következtetni, hogy az ott dolgozók kitartása megtörhetetlen, és a tudomány iránti szeretetük példaértékű minden más tudós számára is.

Verne Gyula talán tudhatott valamit arról, hogy milyen elszánt jellem kell ahhoz, hogy megismerje valaki, azt, hogy mi rejlik a Föld belsejében, mikor megalkotta Lidenbroch professzor vakmerő alakját, aki a mindenki által kedvelt történetben megtalálta ennek a titoknak a kulcsát épp úgy, ahogy a szeizmológusoknak sikerült.

(Kalas Noémi,
Veres Pálné Gimnázium, Budapest)

Vékony jégen táncolva

A TÉLBEŒN A SOK NEGATÍVUMA MELLETT TŐBB OLYAN DOLOG IS VAN, AMINEK A LEGTŐBBEN ŐRÜLNEK. KÖZTŐK A JÉG. DE TERMÉSZETESEN NEM AZ UTAKON! HA FAGYPONT ALÁ SÜLLYED A HŐMÉRSÉKLET, AKKOR ÁLLÓVIZEINK MEGKEZDIK A JÉGPÁNCÉL KIALAKÍTÁSÁT. DE MI A HELYZET A FOLYÓINKKAL? MILYEN VESZÉLYEKET HORDOZ MAGÁVAL A TISZA VAGY AKÁR EGY KISEBB FOLYÓ, MINT AZ IPOLY?

A MOBIL VÁRHA!

A pályázat díjátadója 2017. december 4-én lesz a DUE karácsonyi ünnepségén az Erkel Színházban. A legjobb munkákat bemutatjuk a következő DUE Tallózóban és a DUE Online-on is.

Azt mindenki tudja, hogy a tél egyet jelent a szezonális téli sportok megkezdésével, így korcsolyázással, vagy csak a jégen való csúszkálással. Általában a Műjégpálya tele van korizókkal, a különböző jégcsarnokokban mindig edzés van, ezért sokan döntenek egy befagyott tónál, vagy épp a városban lévő folyóknál. Ez utóbbi pedig – sokak meglepetésére – szigorúan tilos. A tilalom ellenére az elmúlt években nem volt olyan tél, amikor legalább egy ember „jégbeszakadásos” balesetéről ne számolt volna be valamilyen sajtóorgánum. És hogy miért van ez így?

Busi László rendőr ezredes, a Tiszai Vízügyi Rendőrkapitányság vezetője szerint a legáltalánosabb az, hogy a korizni vágyók nem mérik fel a jég vastagságát, illetve nem ismerik a vizet. Gyakran fordul elő az a folyókon, hogy csak látszólag alakul ki egy egységes jégpáncél, ami valójában azt jelenti, hogy különböző torlódások következtében láthatunk összefüggő jégterületet, de ezek stabilan építhetők, vagy nem is kapcsolódnak egymáshoz. Ezenkívül problémát jelent az is, hogy a jég alatt a víz alulról folyamatosan – ahogyan a rendőrök mondják – nyaldossa, vékonyítja azt. A rendőrség kiemelten figyelmeztet mindenkit, hogy a befagyott folyók területén szigorúan tilos a korcsolyázás és a csúszkálás.

AKI BESZÉLGET EGY RENDŐRREL, KÉSŐBB NEM MEGY A JÉGRE

Sajnos sokan nem tartatják be ezt a szabályozást, így a rendőrség kénytelen ezt szankcionálni: Busi László elmondta, hogy általában fiatalkorúakat szoktak illegális csúszkáláson kapni, akikkel elbeszélgetnek, és minden esetben értesítik az érintett gyerek szüleit, illetve a pedagógusokat. Akit ilyenek kapnak, azokat általában figyelmeztetik a rendőrök, és megpróbálják elmagyarázni ennek a veszélyeit. Az ezredes hozzátette: nem találkozott még olyannal, aki rámerészkedett volna a jégre egy-egy elbeszélgetés után. A rendőrség célja, hogy az iskolások figyelmét is felhívja a befagyott folyó veszélyeire, ezért több iskolában és óvodában tartanak prevenciók előadásokat.

HA MÉGIS MEGTÖRTÉNIK A BAJ

Jogosan merülhet fel a kérdés ezek után, hogy mit kell tenni, ha mégis megtörténik a baj, mire kell figyelni, egyáltalán mit tehetünk? A szakember szerint, mint minden krízishelyzetben, itt is az az első, hogy ne

essünk pánikba. Ha a folyón nincsen hó és rámerészkedtünk, majd beszakadunk, a legfontosabb, hogy minél nagyobb részünket próbáljuk a felszínen tartani és a lehetőségekhez mérten ráhasalni a jégre.

Ez azért is fontos, mert a téli ruházatunk nagyon gyorsan magába szívja a nedvességet, ezáltal elnehezül és lefele húzza a testünket. A másik ok, amiért fontos ezt tennünk, az a sodrás. A folyóknak eltérő szakaszokon eltérő nagyságú a sodrása. Fontos azt megakadályozzuk, hogy a testünkbe belekapjon a sodrás, mert akkor könnyen a jég alá visz minket, ahonnan már nagyon nehéz kiszabadulni. Ha már beleestünk a vízbe, gondoskodjunk gyorsan arról, hogy a testünkkel kifelé lógjunk, illetve kiabáljunk segítségért.

Ha esetleg mi vennénk észre egy bajbajutottat, akkor a következőket kell tennünk. Első lépés mindig az, hogy ha van nálunk mobiltelefon, akkor az általános segélyhívót tárcsázzuk (112), ami a központba fut be, onnan mind a tűzoltókat, mind a mentőket értesítik. De mi is megkezdhetjük már a helyszínen a mentést, természetesen csak úgy, hogy magunkat nem sodorjuk bajba.

A legfontosabb, hogy ha tehetjük, kerüljük el azt, hogy a jégre lépjünk. Próbáljunk a partról segítséget nyújtani, ha ez nem valósítható meg, akkor keressünk, egy hosszú tárgyat – ez lehet faág, vagy horgászbot esetleg kötél, ha épp van kezünk ügyében – és próbáljunk olyan testpozíciót felvenni, hogy a súlyunkat eloszlassuk a jég felületén. A mentők értesítése minden esetben fontos, hiszen a testünk az 1-2 fokos vízben alig 4 perc alatt éri el a kihülés határát, ami akár eszméletvesztéssel is járhat.

Több állat is naivan a jégre merészkedik, ilyenkor a tűzoltókat kell értesítenünk, nem szabad megkezdenuk a mentést, mert azt nem tudnánk szakszerűen végrehajtani.

Tanulság? Mondjunk nemet a társaink biztatására és „kicsi csúszkálásra” is, hiszen nem ér annyit az a 10 perces szórakozás, hogy kockáztassuk a testi épségünket vagy az életünket. Minden esetben, ha természetes jégpályán szeretnénk csúszkálni, ellenőrizzük a jég vastagságát, akár az Időkép weboldalán, és ami 4-6 cm alatt van, arra ne menjünk rá. Ha a korcsolyázásról, vagy csak egy jó téli programról nem akarunk lemondani, és az összes rizikófaktort ki akarjuk zárni, akkor maradjunk a téli időszakra létesített mesterséges jégpályáknál.

(Kobl Adrienn)

CYBERBULLYING

KÜLÖN HARC FOLYIK AZ INTERNET VILÁGÁBAN

KÉT ÉVVEL EZELŐTT EGY OSZTÁLYTÁRSAM HATÁSÁRA TÖBBEN IS FENYEGETŐ, DURVA ÜZENETEKET KÜLDTEK NEKEM. EZ OLYANNYIRA ELFAJULT, HOGY NEMSOKÁRA ISKOLÁT KELLETT VÁLTANOM. EBBŐL IS LÁTSZIK, HOGY AZ INTERNETES ZAKLATÁS, MÁS NÉVEN CYBERBULLYING VALÓSÁGOS PROBLÉMA: AZ UNICEF SZERINT MINDEN HARMADIK FIATALKORÚT ÉRINT MAGYARORSZÁGON.

Az online zaklatás nagyon tág fogalom. Kezdődhet ismeretlenek által küldött sértő üzenetekkel, bántó fényképekkel. Sokszor az áldozatot megalázó helyzetben fotózzák le, és ezt terjesztik a közösségi oldalakon. Létrehozhatnak lejárató célú oldalakat egy kipécézett személyről, de akár a nevében is írhatnak másoknak – például egy fiókjához megtévesztően hasonló álprofilból. Előfordul, hogy személyes adatainkkal vagy legbensőbb titkainkkal próbálnak visszaélni. Minden esetben súlyos abúzusról, zaklatásról van szó, melynek súlya nem kisebb a személyes bántalmazásnál.

SÚLYOSABB, MINT A FIZIKAI BÁNTALMAZÁS

„Annál is jobban fáj nekik, mintha valóban megütötték volna őket” – mondta Tausz Katalin, az UNICEF Magyarország gyermekjogi biztosa arról, hogyan vélekednek a magyar kiskamaszok a virtuális zaklatásról. Fontos tisztázni, hogy napjaink elkeserítő adatai nem azt jelentik, az internet elterjedése előtt a fiatalok kevésbé voltak gonoszak. Tari Annamária klinikai szakpszichológus szerint az online zaklatásba sokkal könnyebben bekapcsolhatóak azok is, akiket az offline iskolai térben erre nem lehetne rávenni. A szakértő úgy véli, ha valaki nem csatlakozik az agresszorokhoz, ő maga is könnyen sebezhetővé válik.

Dr. Gyurkó Szilvia gyermekjogi szakember úgy gondolja, napjainkban ezért különösen fontos a szülő és gyermek közötti bizalmi kapcsolat elmélyítése. Ehhez az is hozzátartozik, hogy egy XXI. századi szülőnek a valóságos világon túl az interneten is biztonságban kell tudnia gyermekét, és ehhez a legjobb módszer a krízishelyzetekre való felkészítés, nem pedig az erős kontroll vagy az eltiltás.

A zaklatók ritkán jelentkeznek saját arccal. Mivel a telefon vagy a monitor mögött biztonságban érzik magukat, anonimitásba burkolózva, magukat lenyomozhatatlannak véelve készítik el közösségi oldalakon álprofiljaikat, vagy éppen hamis e-mail fiókjait. Itt nem érvényesülnek a szociális fékek, melyek a személyes kapcsolatokban gátolják őket. Így ezek az emberek, akik gyakran a valóságban nehezen, vagy egyáltalán nem tudnak kontaktust teremteni, az internet világában találják meg „játszóterüket”. Az internetes zaklatás aggasztó sajátossága, hogy sosem lehetünk biztosak benne, végleg eltűntek-e a számunkra kellemetlen profilok vagy tartalmak a törlés, tiltás után. Az online tér ugyanis „nem felejt”: a probléma hónapok, évek múltán is felbukkanhat, ezzel növelve az áldozat kiszolgáltatottságát.

SZÖRNYŰ PÉLDÁK

Számtalan sokkoló, megdöbbentő történetet olvashatunk, hallhatunk az online zaklatókról és áldozatokról. Nagy Enikő, a vous.hu szerzője is egy az érintettek közül. Története 2012 nyarán kezdődött. Elvesztette a felhasználónevét főiskolája elektronikus tanulmányi rendszerében, ezért segítséget kért egy fiútól, aki meg is oldotta problémáját. Később bejelölt Facebookon, majd már beszélgetésük első órájában szexuális tartalmú üzeneteket küldött neki. Enikő igyekezett elhárítani, letiltotta, de a fiú új profilt készített. Amikor heteken keresztül válasz nélkül maradt, kinyomozta Enikő párjának nevét. A második tiltás után egy harmadik profilt is létrehozott. Hamarosan kiderült, hogy a titokzatos srác, akit a fiatal újságíró sosem látott, őt hibáztatta azért, mert nem volt szerencséje a párkapcsolatokban. A zaklató később elszégyellte magát, eltűnt, és nem készített újabb fiókot.

A következő történetről a 12 éves Janka édesanyja beszélt. A kislány gyakran posztolt magáról fotókat a népszerű Instagramra. Egyszer követni kezdte egy harminc év körüli férfit, akivel Janka chatelni kezdett. Egy hét után a férfi azt írta, a nála évtizedekkel fiatalabb lánnyal tud a legőszintebben beszélni. A kiskamasz hitt a férfinak, aki nemsokára kihívó képeket kért tőle, és azt írta, ha nem küld, akkor nem viselkedik felnőttként, és túlságosan gyerekes. A kérés nemsokára fenyegetéssé változott: a férfi azt ígérte, mindenkinek elküldi a lánytól korábban kapott félmegtelen fotókat. Janka rossz jegyeket kapott az iskolában, majd lebetegedett. Csak sokára mondta el félelmetes élményét szüleinek, akik végül rendőrségi feljelentéssel fenyegették meg a férfit. A zaklató ekkor letörölte magát a közösségi oldalakról.

Nem minden esetben ilyen szerencsés kimenetelű a zaklatás. A folyamatos félelem, az újabb és újabb bántások, megalázások, kellemetlen szituációk és gúnyolódások számtalan tinédzsert készítettek arra, hogy önkéntesleg vessenek véget életüknek. Sokan ismerik a 14 éves angliai Hannah Smith esetét, aki azért regisztrált az Ask.fm nevű közösségi oldalra, hogy bőrbetegsége miatt tanácsokat kérjen. Segítség helyett azonban gúnyolni kezdték, majd többen a halálát kívánták. A fiatal lány saját szobájában lett öngyilkos. Számtalan ilyen

esetről tudunk, pedig ezek a tragédiák némi odafigyeléssel és biztonságosabb internethasználattal megelőzhetőek lennének.

MIT TEGYÉL, HA ÚGY VÉLED, ZAKLATNAK?

Általában hamar felismerhető, ha valaki rossz szándékkal közelít feléd. Gyanakodnod kell akkor, ha egy ismeretlen úgy jelöl ismerősének, hogy nincs profilképe, vagy fiókját néhány órával vagy nappal korábban hozta létre. Ez utóbbit az idővonalra legalján lévő dátumnál tudod ellenőrizni.

Ne jelölj vissza senkit, akit nem ismersz! Egy profil mögött bárki állhat, nincs rá bizonyíték, hogy valóban létezik. Semmiképpen sem ajánlott olyan fotót küldeni magadról, amit mások előtt nem vállalnál fel. Ne oszd meg idegenekkel személyes adataidat, ne írd neki személyes kapcsolataidról, családi életedről! A legjobb, ha csak azokban bízol meg, akiket személyesen is ismersz.

Fontos tudnod, hogy van megoldás, ha hasonló helyzetbe kerülsz. Semmiképpen ne fojtsd magadba a problémádat. Mondd el szüleidnek, vagy ha az osztályodon belül ért támadás, osztályfőnöködnek!

Ha segítségre van szükséged, de nem akarsz megosztani a környezetteddel, hívd a Kék Vonal éjjel-nappal ingyenesen elérhető, 116-111-es számát, akik bármilyen probléma megoldásában állnak rendelkezésedre. Írhatsz levelet is a Kék Vonal EMIL-munkacsoportjának, sőt regisztrálhatsz a www.kek-vonal.hu oldalon, és chatelhatsz a szervezet ügyelőivel, ha nem szeretnéd őket felhívni.

A www.biztonsagosinternet.hu honlapon bárki jelenthet kiskorúakra vagy fiatalokra káros, veszélyes, zaklató tartalmakat. Minden beérkezett bejelentést kivizsgálják, értékelnek, és ha szükséges, intézkednek annak eltávolításáról.

Ha online abúzus ért, és fizikai vagy egyéb bántalmazással zsaroltak, visszaéltek személyes adataiddal, vagy megfenyegettek téged, fordulj bizalommal a rendőrséghez! Ilyenkor célszerű feljelentést tenni. Elengedhetetlen összegyűjteni a bizonyítékokat: nyomtasd ki a zaklató tartalmakat, vagy készíts képernyőfotót a számodra veszélyes üzenetekről.

(Lami Krisztofer)

Yalla Izrael!

YALLA, AVAGY IRÁNY IZRAEL! DE MIÉRT IS? SOK OKA VAN. KEZDVE ATTÓL, HOGY A HOLT- ÉS A FÖLDKÖZI-TENGER ÖLELI EGYIK OLDALRÓL, OTT VAN MÉG JERUZSÁLEM, A VALLÁSOK TALÁLKOZÓPONTJA ÉS TEL-AVIV, AMI PEDIG SZIMPLÁN BULI! IZRAELNEK MEGVAN A MAGA TÖRTÉNELME ÉS CSODÁJA IS. GYÖNYÖRŰ HELY, AHOL KÖRÜLVESZ A KULTÚRA, A VALLÁSOK ÉS A JÓKEDV. TÖKÉLETES A HIDEG ELŐLI MENEKÜLÉSRE, ÉS MÉG A REPÜLŐJEGY IS OLCSÓ.

Ez a napsütötte hely talán fővárosáról a legismertebb. Ez Jeruzsálem, a vallások találkozó-pontja. Itt született meg a kereszténység, és ez a zsidóság központja a mai napig. Jeruzsálemben lenni önmagában varázslatos, de számos különleges dolgot tapasztalhatunk meg ott tartózkodásunk során. Például érdemes elsétálni a siratófalhoz péntek este, mivel a zsidó kultúrában a szombat, avagy a shabbat egy szent nap, amelyet gyertyagyújtással, kaláccsal, borral és nagy vacsorával, bulival ünnepelnek. A shabbat péntek naplementétől szombat naplementéig tart, így a hagyománykövetők elmennek a falhoz, imádkoznak, aztán táncolnak (hóráznak) és énekelnek. A siratófal arról híres, hogy olyan cetliket dugdosnak a réseibe, amelyekre kívánságokat írnak. Másrészt Jeruzsálemben található a Via Dolorosa, vagyis Krisztus útja, amelyen Jézus végighaladt a keresztet vonszolva. Sajnos én nem jutottam el oda, de azt mondják, varázslatos érzés ezen az úton

végigmenni. Egyébként ez az elképesztő a szent városban: akárhova is lép az ember, megcsapja a gondolat, hogy itt íródott a Biblia, itt történt az a sok minden, aminek több mint 2000 éves történelme van.

Ha Izraelben járunk, akkor a piacokat, a bazárokat, vagyis a shukokat nem szabad kihagyni. Szinte mindenhol belefutunk egybe, de közel a leghíresebb és legjobb shuk Tel-Avivban található. Az akkora élmény, hogy ilyen tényleg nem nagyon látsz máshol. Az arab piac Tel-Avivban kb. egy Gozsdu-udvar hosszúságú vásárhely, ahol a legezotikusabb gyümölcsöktől kezdve a legkülönbözőbb ékszerig minden megtalálható. Az ottani hangulat utánozhatatlan, az eladók buliznak, kóstolót adnak mindenkől, lehet velük alkudni, és még a minőséget illetően

sem hazudnak. Arra léptem be a shukba, hogy egy eladó karaokézik és néha felkiált a dalból egy-egy gyümölcsnevet, amit árul.

Ha kicsit délebbre megyünk, akkor mintha egy teljesen más helyre kerülnénk, ugyanis Izrael déli része sivatagos. A történelem itt is jelen van: a sivatag közepén, a Holt-tengertől nem messze megtaláljuk a Massadát, amit még a rómaiak építettek, és mintegy 2000 éve áll a helyén. Érdekes, hogy amikor körbenézünk, fent a falakon végigmegy egy fekete vonal, ami azt jelzi, hogy a vonal felett újra lett építve a rom, de a vonal alatt még mindig az az eszméletlen régi építmény áll. Aztán, ha még délebbre megyünk, a Holt-tenger

partjára érünk. Ebben a tengerben élmény fürdeni, mivel akárhogy is próbálkozik az ember, képtelenség benne elsüllyedni.

Mostanság egyre divatosabb egészségesen étkezni. Aki Izraelben jár, az bizony nagyon egyszerűen teheti ezt meg, mivel rengeteg gyümölcs, zöldség terem ezen a napsütötte helyen; azokból is a legezotikusabbak, mint például az ököl nagyságú datolyák, amilyeneket itthon nem is lehet igazán kapni. De ami szerintem az egyik legjobb, az a falafel! Ha valaki nem ismerné, akkor ez a vegángyros. Vannak benne zöldség (falafel) golyók, humusz, vagyis csicszeriborsó krém, és sok-sok zöldség, és ez a mix annyira

zseniális, hogy a 10. napon sem tudtunk leállni vele. Figyelem kávéimádók! Az izraeli kávé aromája nagyon különleges, egy teljesen új ízvilág, nem is csoda, hogy minden sarkon van egy kávézó.

Az ezer izgalmas dolog mellett érdemes megemlíteni az Izraelben található, úgynevezett kibbucokat. Tulajdonképpen kis lakóparkoknak tűnnek, de ennél sokkal összetettebbek. Ezek kb. 1000 fős lakóközösségek, ahol van iskola, doktor, bolt, akár kocsmá, egyszóval minden, ami egy faluban/városban kellhet. Az a különlegességük, hogy az emberek mindent a közösbbe tesznek, tehát senkinek

sincsén igazi saját vagyona (persze nem kizárt, hogy van félretett pénzük az embereknek). Aki a kibbucban lakik, az ott is dolgozik, ott jár iskolába stb. Ez van, akinek tetszik, van, akinek nem, de mindenesetre kibbucból nagyon sok van Izrael területén, és a mai napig jól működnek.

Izrael tehát egy igen sokszínű és érdekes ország, ahol van minden, ami kell: történelem, erős kultúra, két tenger, finom ételek sokasága, sivatag, hegyek, ahol kirándulni lehet, valláskultúra, jókedv és boldogság!

(Haiman Helga)

A BUDAPEST NOIR KULISSZATITKAI

A HARMINCAS ÉVEK KORHÚ RUHÁI, MA MÁR OLDTIMER AUTÓI, SZÉPEMLÉKŰ, BÉKEBELI KÁVÉZÓI KÍSÉRIK A MAGYAR SHERLOCK ÚTJÁT. VANNAK AZONBAN DOLGOK, AMELYEK AZÓTA SEM VÁLTOZTAK: A CSALÁDOK TITKAI ÉS A BŰN. KONDOR VILMOS ÖT DARABOS, BŰNÖS BUDAPEST REGÉNYCIKLUSÁBÓL KÉSZÜLT ELSŐ FILM GARANTÁLTAN A MOZIVÁSZONHOZ SZEGEZI A TEKINTETED.

Gordon Zsigmond a népszerű Est bűnügyi újságírójaként dolgozik, miközben 1936 Budapestjén kezd minden megváltozni: Hitler Adolf térnek hívják az egykori Köröndöt, egyre több idősödő férfi kereszterkeledik meg, és nő a betört kirakatok száma. Közben Zsigmond magánélete sem unalmas: egykori barátjánője, Krisztina, aki fél évvel ezelőtt nyomtalanul eltűnt, most visszatér, és egyből társává válik az újságnál. Egy nap egy rejtélyes lány holttestére bukkannak, aki túlságosan ismerős Zsigmond számára.

illegális boksziadal, meggyilkolt aktfotós, és egyre szaporodó, rejtélyeshalálesetek. De miért kellett meghalnia Fanninak, az úri külsejű utcalánynak és ki volt ő valójában?

Neves színészeink legjavát vonultatja fel az Amerikában is elismert Gádor Éva rendezte film, melyet a DUE Médiahálózat tagjai november 21-én egy zártkörű vetítés alkalmával megnézhettek, sőt, utána beszélgethettek Tenki Rékával, a film női főszereplőjével.

„Mindent a valódi helyszíneken vettünk fel, egyszer sem alkalmaztunk vetített háttérrel. A járművek, így az autók és a tömegközlekedési eszközök is eredetiek voltak, utóbbiakat a Vasúttörténeti Parktól kaptuk kölcsön” – mondta a Krisztinát alakító, rendkívül közvetlen Réka, aki hozzátette, hogy számára a legemlékezetesebb jelenetek egyike az volt, amikor szerepe szerint megtámadták őt, és egy kaszkadőr megmutatta neki, hogyan lehet betörni úgy egy ablaküveget, hogy a keze ne sérüljön meg.

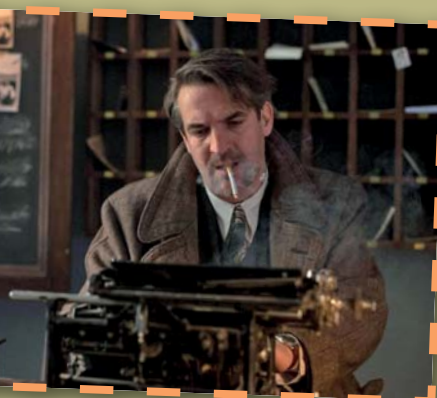
„A film legutolsó, Keleti pályaudvaron játszódó jelenetére is sokáig emlékezni fogok. A hatalmas csarnokot este hattól reggel hatig bérelte a stáb, hogy egy néhány perces jelenetet leforgathassunk.”

Már este nyolckor kész volt Réka sminkje és kosztümje, de a hitelességhez annyi

munkálatra volt szükség, hogy csak hajnali öt óraker kezdtek el forgatni. Úgy alakult, hogy egészen addig várnia kellett, és nem is aludhatott el frizurája miatt. Külön bravúr, hogy a nézők számára a kormos hajnalban felvett vágóképekből kora délután játszódó jelenetet varázsoltak a film technikai munkatársai. A színész nő egyetért a vélekedéssel, hogy a magyar filmek színvonala egyre inkább emelkedő tendenciát mutat, hiszen a nézők az utóbbi években egyre szívesebben ülnek le megnézni hazai alkotásokat. Így a rendezők és a szakemberek több visszajelzést, inspirációt kapnak. Réka megosztotta velünk, hogy örömmel dolgozott együtt a kultuszfigurává ért Mucsi Zoltánnal és az ezerarcú, néha félelmetes, Kulka Jánossal is.

(Lami Krisztofer)

Nyomozni kezd, Krisztina pedig mindegyik kalandjában vele tart. Azonban mindig akadályokba ütköznek, mert a legfelsőbb körökben valakinek érdeke a lány halálának eltusolása. Ez a film Budapest nyolcvan évvel ezelőtti, valódi, szívszorítóan sötét oldalát mutatja meg. Horthy Miklós rezidenciáján, a Nyugat szerkesztőségén és a Latabárfivérek szélesvásznú kalandjain kívül más is megtalálható itt: félrelépő miniszter,

Szabó Dénes:

A KODÁLYI ÖRÖKSÉGÉRT HARCOLNUNK KELL

MÉRNÖKNEK SZÁNTÁK, MÉGIS KÖZEL 50 ÉVE JÁR KODÁLY ZOLTÁN ÚTJÁN A LISZT FERENC- ÉS KOSSUTH-DÍJAS ZENEPEDAGÓGUS, SZABÓ DÉNES, A NEMZET MŰVÉSZE, AKINEK KÓRUSA ORSZÁGSZERTE ELISMERT. NYÍREGYHÁZÁN MA MÁR ÉLŐ LEGENDAKÉNT ISMERIK, Ő SOKAK SZÁMÁRA A SZERETNIVALÓ DÉNES BÁCSI.

HOGYAN LETT A ZENE A HIVATÁSA?

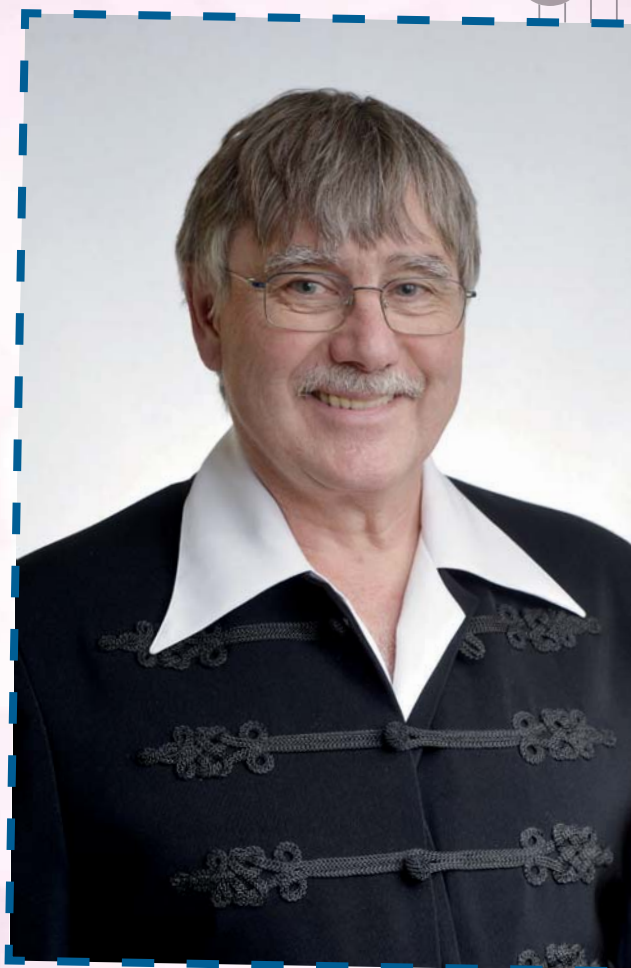
Sosem tudtam, mi szeretnék lenni, ha kisgyermekként megkérdezték. Egyszer azt mondtam, csak azt tudom, mi nem szeretnék lenni: általános iskolai énektanár. Ennek ellenére 2019-ben már 50 éve leszek, hogy általános iskolában tanítok. Annak, hogy végül erre a pályára kerültem, alapvetően politikai oka van. Ebből következik, hogy nem volt könnyű út. Református papcsaládból származom, a kommunista rendszerben emiatt „klerikális ellenségnek” nyilvánított bennünket a hatalom, és akadályoztak több családtagot is a közép- és felsőoktatási felvételen. Úgy határoztak a szüleim, hogy a nekem szánt mérnöki pálya helyett jobb, ha a zene felé fordulok, így szegedi és miskolci tanulmányok után Nyíregyházán lettem énektanár. Szerintem ebből az a tanulság, hogy nem biztos, hogy mindig foggal-körömmel kell ragaszkodnunk a céljainkhoz, néha engednünk kell a sorsnak: lehetséges, hogy volt egyfajta predestináció, eleve elrendelés, ami engem jobb irányba sodort.

A KÁDÁR-RENDSZERBEN IS MEGPRÓBÁLTÁK BEFOLYÁSOLNI A MUNKÁJÁT?

A megfelelő besúgók mindig jelen voltak, például figyelték, milyen zenészmunkákat tanítok. Templomban, azaz megfelelő akusztikus közegben partitúrasításra nem gyakorolhattunk, illetve latin szövegű egyházi énekeket és angol nyelvű karácsonyi dalokat tilos volt előadnunk.

MIT TEKINT MA, ILYEN HOSSZÚ ÉS TARTALMAS MUNKÁSSÁG UTÁN A HITVALLÁSÁNAK? MI AZ, AMI FOLYAMATOSAN INSPIRÁLJA?

Szerintem Magyarországon Kodály Zoltán kijelölte azt az utat, amit ma is járhatunk. Háromkötetes visszaemlékezésében körülrajzolja az

úgynevezett Kodály-módszer, azaz, hogy mit tehet egy elhivatott ember egy boldogabb Magyarországgért. Kodály haláláig ez nagyon szépen fejlődött, de a kodályi iskolákból – amelyek többek, mint zeneiskolák – mára már csak néhány maradt, felszámolták őket a kilencvenes években. Pedig ha művészeti, zenei nevelést kapnak a gyerekek már egészen óvodás koruktól kezdve, akkor – Freund Tamás agykutató szerint is – társadalmilag szolidárisabbá válnak, jobban megismerik egymást, és együtt többre tudnak jutni, mint egyedül. Én eszerint bánok a gyerekekkel a nyíregyházi Kodály Zoltán Általános Iskolában, és kórusomat, a Cantemus kórust is ezen elvek mentén vezetem. A kórus sikerét mutatja, hogy az év végén fellép három alkalommal is Műpában rezidens együttesként, illetve a terézvárosi templomba is meghívtak bennünket.

Ma, a profitorientált globális világban fokozottabban érzem a feladatomat, mint a kezdetekkor, hiszen most még inkább szükségünk van gondolkodó és művelt emberekre. Kodály örökségéért harcolnunk kell, mert ha ma élne, elégedetlenebb lenne, mint a húszas években volt.

Hiszek abban, hogy az álma megvalósítható. Azt is hiszem, hogy a zene a lélek tápláléka. Szükség van rá ahhoz, hogy a lélek egészséges maradjon. Ha minden nap lenne az iskolákban énekóra és az énektanárokat jobban megbecsülnék az iskolákban, tehetnénk ezért.

(Lami Krisztofer)

Helyreigazítás: A novemberi DUE Tallózóban a Kultúra rovatban tévesen jelent meg az interjú készítőjének neve, amiért ezúton is elnézést kérünk a szerzőtől. A cikket Lami Krisztofer írta.

A tizedes meg a gyerekek NYERJ IPHONE 8-AT FILMES TUDÁSODDAL!

KI A MAGYAR FILMEK LEHÍRESEBB GÁTÓRE? HOL IS VOLT A VÖRÖSINGESEK BÁZISA? KAPÁSBÓL TUDOD A VÁLASZOKAT AZ ILYEN KÉRDÉSEKRE? AKKOR A NAGY MAGYAR FILMTESZT DIÁKOKNAK BIZONY NEKED SZÓL! A JÁTÉKOS MEGMÉRÉTTETÉSEN TÚL A JELES HONI ALKOTÁSOK LEGJOBB ISMERŐI ÉRTÉKES NYEREMÉNYEKSEL IS GAZDAGODNAK MAJD.

MAGYAR FILMEK MINDENKINEK

Novemberben indult a diákoknak szóló **Nagy Magyar Filmteszt – mely a Magyar Nemzeti Filmalappal együttműködve jött létre** –, amellyel idén találkozhatunk először. Ez a három fordulóból álló vetélkedősorozat, melynek első szakasza online zajlik, a legügyesebbek pedig továbbjuthatnak a későbbi fordulókra. A tesztet bárki kitöltheti, de a versenyben csak a **14-20 éves** kor közöttiek vesznek részt. A tesztekkel egyrészt szeretnék a klasszikus és új **magyar filmeket** népszerűsíteni, valamint a filmes ismereteket is bővíteni. Az online teszten mindenki **24 kérdést** kap – képeset és szövegeset egyaránt – melyek mindegyikére 40 másodpercet szánhat és a legvégén az eredménnyel együtt láthatóvá válnak a helyes válaszok, így a hibákból tanulni is lehet. A kitöltésben segítenek a **DUE honlapjára** folyamatosan feltöltött tartalmak is, melyekből hasznos információkat gyűjthetünk.

DÖNTŐSNEK LENNI JÓ!

Az **online teszt** számitógépen és okostelefonon is elérhető november 15-től egészen 2018. január 31-ig, így gyakorlatilag bárhol, bármikor kitölthető a **www.filmteszt.hu** oldalon. Az ezt követő két forduló már személyes jelenlétet kíván. A legjobbnak közé tartozni igazi megtiszteltetés, hiszen a **középdöntő** párszáz játékosából mindössze a legjobb húsz fő juthat el a végső küzdelembe, ahol az élő kvíz során bárki bebizonyíthatja, hogy ő a legjobb. Érdemes lesz próbálkozni, hiszen a **döntő** szokás szerint igazi izgalmakat tartogat: élő helyszínen, közönség előtt szerepelve lehet bizonyítani a tudást. Az esemény a 2018 márciusában megrendezendő **Magyar Filmhét** programsorozat előtt, 2018. február 28-án zajlik majd, változatos programmal, sztárvendégekkel, a filmes szakma kiválóságaival.

mnf
MAGYAR NEMZETI FILMALAP ZRT.

És a nyeremények: a fődíj egy vadonatúj iPhone 8! A második és harmadik helyezett egy-egy profi kamerával szerelt okostelefont kap. **De:** mindenki nyer, aki bejut a döntőbe, hiszen a 20 legjobb tesztelő jutalma: élménylátogatás egy filmes helyszínen, ahol bepillanthat a filmkészítés kulisszái

mögé; exkluzív meghívó a Magyar Filmdíj átadójára a Vígyszínházba, 2018. március 11-re; filmes könyvcsomag; exkluzív látogatás a Bűvösvölgy Médiaértés Oktató Központba. Gyere, mutasd meg, hogy kisujjadbán vannak a magyar filmek! Folyamatosan frissülő információk és a teszt kitöltése a **www.filmteszt.hu** oldalon!

Magyar filmek 2017-ből

ELINDULT A DUE ÚJABB ÉS EGYBEN A LEGJOBBAN VÁRT TESZTJE, A NAGY MAGYAR FILM TESZT DIÁKOKNAK. ENNEK ÖRÖMÉRE FELIDÉZZÜK 2017 LEGJOBB MAGYAR FILMJEIT: HA ESETLEG NEM LÁTTAD VOLNA AZ EGYIKET, ELMONDJUK, MIÉRT ÉRDEMES!

MÉG OSCART IS NYERHET: TESTRŐL ÉS LÉLEKRŐL

MIT TENNÉL, HA KIDERÜLT, HOGY VALAKI UGYANAZT ÁLMOZJA ÉJSZAKÁNKÉNT, MINT TE MAGAD? NYEDI ILDIKÓ, 18 ÉV UTÁN VISSZATÉRŐ FILMRENDEZŐ EZT A KÉRDÉST FEJTEGETI LEGÚJABB NAGYJÁTÉKFILMÉBEN, MELY MEGJELENÉSE UTÁN HATALMAS SIKERT ARATOTT, SZÁMTALAN DÍJAT, KÖZTÜK AZ ARANY MEDVÉT IS ELVITTE. SŐT, EZ A FILM KÉPVISELI HAZÁNkat A 2018-AS OSCAR-GÁLÁN LEGJOBB IDEGEN NYELVŰ FILM KATEGÓRIÁBAN.

A *Testről és lélekről* fanyar humorral fűszerezett, lélekelemzésben gazdag szerelmes film, melyben a két zárkózott természetű, autisztikus viselkedésű főszereplő nem mindennapi története bontakozik ki. Egy munkahelyi pszichológiai vizsgálat során kiderül, hogy mindketten ugyanazt álmodják éjszakánként. Így érthető,

hogy nem sokáig maradnak közömbösek egymás iránt. Endrének (Morcsányi Géza) a vágóhíd visszahúzódo természetű, lebéult kezű igazgatójának mindig ugyanúgy telnek a mindennapjai. Egészen addig, míg egy nap új minőségellenőr érkezik az üzembe, a magának való, ám nagyon szigorú Mária (Borbély Alexandra).

A két kísértetiesen hasonló lélekvilággal megáldott szereplő a film előrehaladásával kezdi felfedezni egymást. Nincs egyszerű dolguk, hiszen a valóságban korántsem olyan könnyű meglelni azt a szerelmet, melyet az álmukban szarvasokként együtt élnek meg a hólepte erdőben.

(Szalay Krisztina)

A NULLADIK ÉV SZÖRNYŰ TITKAI: 1945

KÉT HOLOKAUSZTÚLÉLŐ ZSIDÓ FÉRFI ÉRKEZIK EGY KIS FALU VASÚTÁLLOMÁSÁRA. A PUSZTA JELENLÉTÜK RÁKÉNYSZERÍTI A FÉL FALUT ARRÁ, HOGY SZEMBENÉZZENEK AZZAL, AMIT A ZSIDÓK ELHURCOLÁSÁVAL NYERTEK: A HÁZUK, A VAGYONUK, A BOLTJUK MORÁLIS SÚLYÁVAL.

Mikor dédnagymamám 1945-ről, a „nulladik évről” kérdeztem, hosszan beszélt a pusztításról és a pincében bűdosva töltött hónapok nehézségeiről. De vajon mi történt a keserű tél után? Ez derül ki Szántó T. Gábor nagy sikerű elbeszéléséből, a Török Ferenc által rendezett, több nemzetközi díjat nyert filmből, az 1945-ből. Az idegenek érkezése után mindössze egy délután alatt a faluban értelmetlen haláleset történik, óriási tűzvész tombol, az emberek pedig kaszákkal fegyverkeznek fel. És hogy miért érkeztek a vendégek? Senki sem tudja. Miközben a titkok lelepleződnek, a szovjet katonák Damoklész kardjaként jelennek meg minden fontos helyszínen, hiszen országunk – és a falu – sorsa „eleve elrendeltetett”. A teljes egészében fekete-fehérben forgatott alkotás senkinek nem fog csalódást okozni. Erről gondoskodik a magyar vidékből soha ki nem hunyó virtus, a hidegrázó fordulatok és az intrikák együttese.

(Lami Krisztofer)

„ÍRJÁK FEL: BRAZÍLOK!”

EGY KÖZELI SZTORI, EGY MAGYAR TELEPÜLÉSEN. A HIVATALI EMBER A CSÚCS, A CIGÁNYTELEPEN ÉLŐKET LENÉZIK. MI AZ, AMI ENNEK ELLENÉRE KÖZÖS BENNÜK? MINDENKI FOCIZIK.

Az egész falut a bajnokság tartja lázban, gőzerővel készülnek a csapatok, mert mindenki nyerni akar. A legesélyesebb persze a helyi önkormányzat „nagyvadjaiból” álló társaság, a hibát nem ismerő polgármester vezetésével. Hatalmi fölényük akkor kezd szétoszlani, amikor megjelenik a börtönből frissen szabadult, aranylábú rosszfű. A telepen csellengő kamaszok – a falu legszegényebbjai – ráveszik, hogy fogja össze csapatukat, s így életükben először indulnak a bajnokságon. Azonnal melléjük áll a dekázásban élen járó helyi pap is: labdát, mezeket és cipőket ad nekik. Hirtelen megemelkedik a tét, amikor a faluból származó, titokzatos milliomos úgy dönt, hogy szülőfaluja legjobb focistáit elhívja magához Brazíliába. A sikerhez azonban még kell egy nagy szerelem, egy még nagyobb tömegverekedés, egy semmiből felbukkanó cigányvajda... és Gáspár Laci. Szerinted ki és hova utazik a végén?

(Fartek Patrícia)

NÉPDALAINK ŐRZŐJE LAPOSA JULCSI

LAPOSA JULCSI, ARANY PÁVA NAGYDÍJAS, JUNIOR PRIMA DÍJAS NÉPZENÉSZ, ZENEI MEDIÁTOR ÉS MÉG CSAK 26 ÉVES. FALUSI LÁNY RÉVÉN SZOROSAN KÖTŐDIK ŐSEINK HAGYOMÁNYAIHOZ, MELYEKET MODERN ÉLETSZEMLÉLTÉVEL ÉS FIATALOS LENDÜLETÉVEL KITARTÓAN PRÓBÁL ÁTADNI MÁR AZ EGÉSZEN FIATAL GENERÁCIÓNAK.

MIVEL FOGLALKOZOL MOSTANSÁG?

Éppen pihenek, hangolódok az adventi időszakra. Eleget dolgoztam ebben az évben (CD kiadás, diplomázás, dalos kifestő füzet kiadása stb). Fel kell készülnöm a következő évre, hogy újult erővel tudjak nekivágni. Lassan véget ér az 50 tehetséges fiatal program is, de ettől függetlenül tartom majd a kapcsolatot mentorommal, Rúzsa Magdival, ő lát el tanácsokkal.

MIBEN SEGÍTETT NEKED A PROGRAM?

Elsősorban megbizonyosodtam arról, hogy jó úton járok, másodsorban pedig nagyobb figyelmet kaptam. Ebben az évben 13 médiamegjelenés volt, aminek nagyon örülök, mert így több emberhez eljutott a misszióm.

MI IS EZ A MISSZIÓ PONTOSAN?

Nekem a zene, a népi zene az életem része, és szeretném ezt megismertetni a gyerekekkel.

Ha a jövőben az emberek 60 éves korukra képesek lesznek elénekelni 10 magyar népdalt, az nagyon szép arány lesz. Legyünk büszkék a több mint 300.000 dalból álló népi kincsünkre. Ez egyedülálló a világon. És nem csak a zenét, hanem a hagyományokat, szokásokat is szeretném átadni. Ezek nem vesznek el, csak elfelejtjük őket. Például kevesen tudják, hogy december 13-án van Luca nap, amihez több népszokás is kapcsolódik. Ahelyett, hogy ezekre emlékezni, követjük a divatot és felvesszük más nemzetek kulturális hagyományait. Úgy érzem, hogy a fiatalos lendülettel át tudom adni ezeket a magyar szokásokat a kisebbeknek. Zalában, a szülőfalumban, a gyerekek már maguktól, a segítségem nélkül járnak házról házra köszönteni. Persze ez sem volt könnyű, több évembe telt elérni.

NEMRÉG MEGJELENT A FŐLEG GYEREKEKNEK SZÓLÓ „NÉPI HANG-SZÍNEK” CÍMŰ KIFESTŐKÖNYVED. HONNAN JÖTT AZ ÖTLET?

Párizsban kultúráközvetítést tanultam zenei szakirányon. Ott azt tanították, hogyan lehet megszerettetni a különböző zenei stílusokat az emberekkel, hogyan kell őket bevezetni a zene világába. Ez a mediáció lényege. Azt is mondták, hogy ez hatékonyabb, ha több művészeti ágat összekapcsolunk. Mikor

hazajöttem Franciaországból, az egyik zeneovi után panaszkodtak az óvónők, hogy a gyerekek nem ismerik a népdalokat, nem tudják őket elénekelni, ezért találtam ki egy daloskönyvet. A színező része pedig onnan jött, hogy imádom a színeket, és egy színezővel interaktívvá tudtam tenni a daloskönyvem. A kifestő népviseleteket, népi motívumokat tartalmaz és egy CD-t, amire 50 gyerek felénekel pár népdalt, melyek kottái megtalálhatók a könyvben. Ez egy komplex, összefoglaló füzet. Jövőre szeretnék egy sorozatot, mely tájegységekre van lebontva. A füzet megrendelhető a Facebook-oldalamon (Lapos Julcsi) privát üzeneten keresztül és a www.laposajulcsi.eu oldalon egyaránt.

MIRE SZÁMÍTHATUNK TŐLED A KÖZELJÖVŐBEN?

Szeretném elkezdni a Ringató foglalkozásomat és felépíteni a saját gyerekfoglalkozásomat 5-10 éves gyerekek számára, ami „NÉPI hang-színek” néven fut majd, akárcsak a dalos kifestőfüzetem. Emellett szeretnék létrehozni egy zenei formációt, ami kifejezetten gyerekeknek szól majd.

ÜZENSZ VALAMIT AZ OLVASÓKNAK?

Szerencsének érzem magam, nagyon elégedett vagyok az életemmel. Ezt csak a szorgalmamnak, a kitartásomnak, a munkám iránti alázatnak és szeretetnek köszönhetem. Azt üzenem, hogy higgyenek abban, hogy sikerülhet, higgyenek önmagukban, mert csak ők fogják ezeket elérni.

(Niki)

IMPRESSZUM • DUE Tallózó – Válogatás az ország diáklapjaiból

A DUE Médiahálózat és a DUE Médiaügynökség havilapja • 2017. december, XIX. évfolyam 10. szám • Szerkesztőbizottság: dr. Balázs Géza, Herczeg Zsolt, Pál Zsombor, Szayly József, Varga G. Gábor • Főszerkesztő: Zala Orsolya • Főszerkesztő-helyettes: Berei Dániel • Rovatszerkesztők: Fartek Patrícia (Pont Te), Hanis Patrícia (Kultúrharco), Kovács Bernadett (Másvilág), Kobl Adrienn (Zoom) • Decemberi szerzőink: Berei Dániel, Fartek Patrícia, Haiman Helga, Kalas Noémi, Kobl Adrienn, Koós Niki, Lami Krisztofer, Novák Heni, Palotás Zsuzsi, Szalay Krisztina • Kiadja a DUE Producceri Iroda Kft. • Levelezési cím: 1583 Budapest, Pf. 14. • Telefon/fax: +36 1 222 8213 • Hirdetésfelvétel: DUE Médiaügynökség, 1148 Budapest, Őrs vezér tere 11. • Tel.: +36 1 220 5844 • E-mail: tallozo@due.hu • Honlap: www.due.hu • A DUE Tallózó olvasható az interneten is: www.duetallozo.hu

A tehetséges diákújságírókat és a DUE Tallózót a Nemzeti Tehetség Program, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő támogatja.

Nyomdai előkészítés: ArtCentrum • Nyomda: Pauker Nyomda • Nyilvántartási szám: 3.4.1/891/1999 • ISSN 1585-5201 • Megjelenik évente nyolcszor. • A lapot a DUE Médiaügynökség terjeszti ingyenesen a DUE Rádió Országos Iskolarádió Hálózatának 350 iskolájában, és további 500 oktatási intézményben. • A DUE Médiahálózatához a diáklapot beküldő szerkesztőségek automatikusan hozzájárulnak az utánköléshez, a cikkeik rövidítéshez, stílizálásához. • Az iskolaiújságokból átvett publikációk tartalmáért a DUE Tallózó nem vállal felelősséget.

MATESZ
print-audit
Kiadványunk példányszámát
a Matesz hitelesíti
auditált adatok, hiteles média
<http://www.matesz.hu>

NETBIZTOS

PÁLYÁZAT *DIÁKOKNAK*

Biztonságban vagy az interneten? Tudod, mire figyelj szörfölés, csetelés, keresgélés, zenehallgatás, videónézés és blogolás közben? Készíts róla videót, hogy segíts a többieknek is okosan használni a netet!

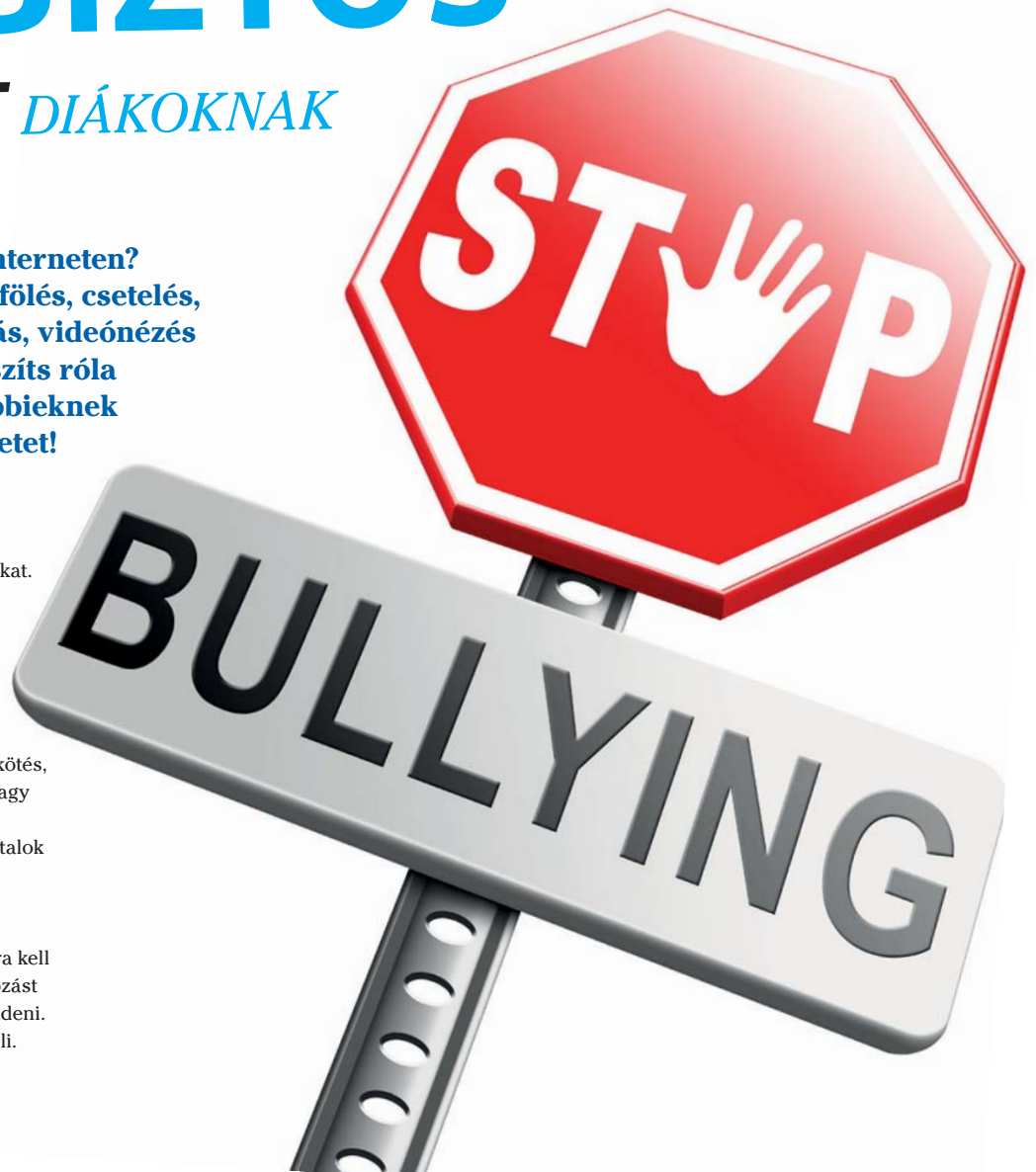
A pályázatra két témában várunk maximum 3 perces kisfilmeket, videókat. Az egyik az internetes zaklatás, a másik a személyes adatok védelme az interneten, a közösségi médiában. A pályaművek legyenek figyelemfelkeltők, ötletesek, kreatívak, amelyet Te is szívesen megnéznél! A témán belül nincs megkötés, kiragadhatod bármely apró elemét, vagy nagyobb részét is feldolgozhatod.

A pályázaton 12 és 22 év közötti fiatalok vehetnek részt.

Egy pályázó több videót is beküldhet mindkét témában.

Az elkészített videókat a YouTube-ra kell feltölteni, a linket, illetve a bemutatkozást pedig a DUE pályázati felületén beküldeni. A pályaműveket szakmai zsűri értékeli.

A három legjobbnak ítélt videó készítőjét díjazzuk.

DÍJAK

1. helyezett:

1 tablet + hipernet mobilinternet-szolgáltatás 1 évre

2. helyezett:

1 okostelefon + Blue tarifa csomag 3 hónapra

3. helyezett:

1 okostelefon + feltöltő kártya

A díjazottak kedvezményes részvételi lehetőséget nyernek a **DUE 2018 évi nyári médiatáborába**, ahol megismerhetik a szakma mestertitkait.

A legjobb alkotások közönségbemutatója, valamint az ünnepélyes eredményhirdetés **díjátadás** a jubileumi **25. Országos Ifjúsági Sajtófesztiválon** lesz 2018 májusában.

BEADÁSI HATÁRIDŐ: 2018. március 15.
A pályázatokat kizárólag elektronikusan lehet beadni a **www.due.hu/palyazat** weboldalon keresztül.

RÉSZLETEK: **www.due.hu**

★ KERESSÜK A MAGYAR FILMEK LEGNAGYOBB TUDORAIT! ★

NAGY MAGYAR FILMTESTZT DIÁKOKNAK

TÖLTSD KI!

2017. 11. 15-TŐL
2018. 01. 31-IG

WWW.FILMTESTZT.HU

RENDEZTE:
médiahálózat
due
a diákújságró egyesület

TÁMOGATÓ:
mmf
MAGYAR NEMZETI FILMALAP ZRT.

**NAGY MAGYAR
FILMTESTZT
DIÁKOKNAK**

NYERJ EGY IPHONE 8-AT!